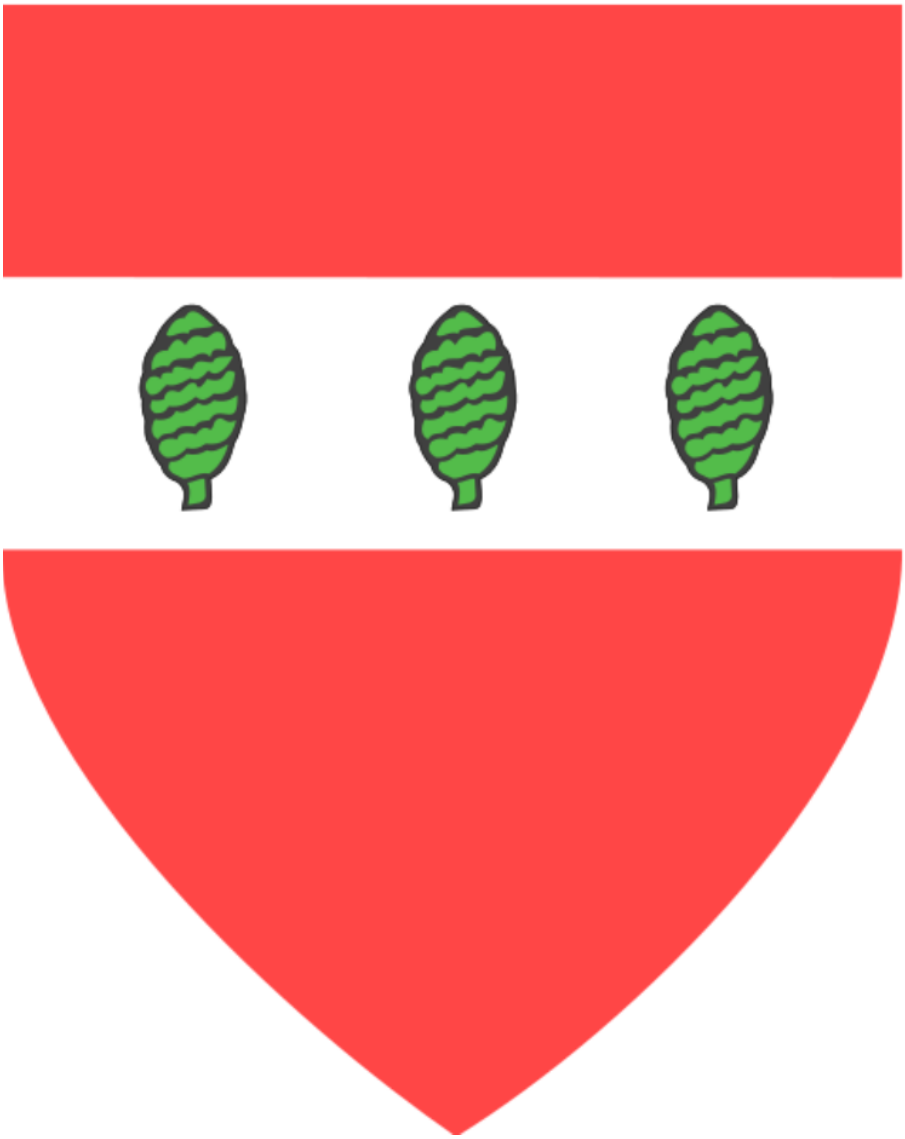
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W SZTUMIE ZA ROK 2022

Sztum, kwiecień 2023r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizowało zadania w ramach czterech podstawowych obszarów swojej działalności: pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto realizowany był projekt pn. „Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w Powiecie Sztumskim" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym oraz grant w ramach projektu „Pomorskie dzieciom", w ramach Poddziałania 6.2.2 Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dodatkowo PCPR realizował programy PFRON pn.: „Aktywny samorząd", „Program wyrównywania różnic między regionami III".

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działalność PCPR w Sztumie w ww. zakresie, w tym wysokość środków jakimi dysponowała jednostka, stan zatrudnienia oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.

FUNKCJONOWANIE JEDNOSTKI

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w roku 2022 wydatkowano **1 052 392,73 zł,** w tym 873 469,14zł na wynagrodzenia ogółem i pochodne, na odpis ZFŚS 24 950,08 zł oraz 153 543,01 zł na wydatki rzeczowe.

Zatrudniano 14 osób (w tym 1 urlop wychowawczy) tj. 14,00 etatu:

- 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 pracownika socjalnego,
- 1 pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych,
- 2 specjalistów pracy z rodziną,
- 1 podinspektora ds. „Aktywnego Samorządu",
- 1 podinspektora ds. organizacyjno- kadrowych,
- 2 podinspektorów ds. świadczeń,
- 1 głównego księgowego,
- 1 dyrektora.

Ponadto zatrudniano 2 osoby na umowy zlecenia: sprzątaczkę i pracownika gospodarczego.

W 2022 roku średnie miesięczne wynagrodzenie w PCPR wyniosło 4906,00zł brutto.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.) wyróżnia się następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1. rodziny zastępcze:

- ✓ rodzina zastępcza spokrewniona,
- ✓ rodzina zastępcza niezawodowa,
- ✓ rodzina zastępcza zawodowa, w tym również pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego oraz rodzina zawodowa specjalistyczna.

2. rodzinne domy dziecka.

Poniższa tabela przedstawia strukturę ilościową rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2022 (stan na 31 grudnia 2022 r.)

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych		Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	
	2021	2022	2021	2022
Rodziny spokrewnione	29	27	35	34
Rodziny niezawodowe	26	26	36	36
Rodziny zawodowe	10	9	23	26
Rodziny specjalistyczne	1	1	1	1
Rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	1	1	5	4
Rodzinne domy dziecka	3	3	25	21
Razem	70	67	125	122

Odwołując się do powyższych danych na terenie naszego powiatu 40,3% ogółu rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są przeważnie dziadkowie, nieliczne rodziny zastępcze spokrewnione to rodzeństwo dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Następnie rodziny zastępcze niezawodowe (38,8%), czyli wujostwo lub osoby obce. Rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka stanowią 20,9% wszystkich rodzin.

W stosunku do roku poprzedniego liczba rodzin zastępczych spokrewnionych zmniejszyła się o dwie rodziny – usamodzielnienie się wychowanków. Zmniejszyła się również liczba rodzin zawodowych, o jedną rodzinę, z uwagi na przejście osób pełniących tę funkcję na emeryturę.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej uległa zmniejszeniu (o 3 dzieci), głównie zmniejszyła się ilość dzieci w rodzinnych domach dziecka oraz rodzinach spokrewnionych. Natomiast wzrosła ilość dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych.

W 2022r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 29 dzieci – 17 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 12 w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Natomiast usamodzielniło się 8 wychowanków pieczy zastępczej, 7 dzieci zostało przysposobionych oraz 13 powróciło do rodziny biologicznej.

Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 746 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej w okresie 01.01.2022-31.05.2022

- 785 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej w okresie 01.06.2022-31.12.2022

- 1131 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka w okresie 01.01.2022-31.05.2022

- 1189 zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka w okresie 01.06.2022-31.12.2022

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługiwał dodatek nie niższy niż kwota 227 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w okresie 01.01.2022-31.05.2022, a w okresie 01.06.2022-31.12.2022 wynosił 239,00 zł. Ilość dzieci z niepełnosprawnościami wynosiła 16.

Na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wydatkowano:

- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinach zastępczych – 1 287 239,15
- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinnych domach dziecka – 313 672,86
- na jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 10 350,00
- na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka – 3 100,00
- na jednorazową pomoc losową – 6 150,00
- na przeprowadzenie remontu lokalu mieszkalnego – 2 830,00
- na utrzymanie lokalu rodzinnych domów dziecka – 66 395,20
- na pomoc pieniężną dla rodzinnego domu dziecka z tytułu innych nieprzewidzianych wydatków – 2 500,00
- na wynagrodzenia rodzin zawodowych, RDD oraz finansowanie osób do pomocy – 568 541,12 oraz na narzuty od wynagrodzeń 112 885,92. Łącznie: 681.427,04.
- dodatek wychowawczy 500+ - 252 216,18 i koszty obsługi 500+ 1% - 2 720,00 (zadanie zlecone, dotacja). Łącznie: 254 936,18.

  Łącznie – 2 628 600,43

Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 434 decyzji administracyjnych, w tym:

- z zakresu funkcjonowania pieczy zastępczej - 391 decyzji,
- w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – 40 decyzji,
- w sprawie przyznania wsparcia w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym – 2 decyzje.
- w sprawie przyznania wsparcia w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym o charakterze interwencyjnym – 1 decyzja.

Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w 2022r. wyniosła 87,03 zł (1 osoba), natomiast zaległości w ponoszeniu odpłatności na 31.12.2022r wyniosły 17 202,64 zł (2 osoby). Większość rodziców biologicznych była zwolniona z ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na: dochód nieprzekraczający 200% kryterium dochodowego ustalonego przepisami ustawy o pomocy społecznej, niepełnosprawność rodzica, pobyt rodzica biologicznego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie porozumień między powiatami

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizuje porozumienia zawierane pomiędzy Powiatem Sztumskim, a innymi powiatami, z których pochodzą dzieci umieszczone na naszym terenie oraz porozumienia dotyczące dzieci z naszego powiatu umieszczone na terenie innych powiatów.

Na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 16 dzieci z innych powiatów. Odpłatność z tego tytułu wyniosła 279 396,67 zł. W naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 8 dzieci z innych powiatów, odpłatność wyniosła 429 037,98 zł. Natomiast 12 dzieci z terenu powiatu sztumskiego przebywało w rodzinach zastępczych na terenach innych powiatów, wydatki wyniosły 106 702,42 zł.

Partycypacja gmin w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w drugim roku pobytu dziecka, 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dochody otrzymywane w 2022r z tego tytułu przedstawia poniższa tabela.

Gmina	**Kwota**	**Ilość dzieci**
Sztum	273 080,18	44
Dzierzgoń	143 704,98	24

Mikołajki Pomorskie	53 066,45	11
Stary Targ	99 025,77	20
Stary Dzierzgoń	191 952,61	23
Razem	**760 829,99**	**122**

Wsparcie rodzin zastępczych

1. Wsparcie psychologiczne rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka

Wsparcie psychologiczne oferowane było rodzinom zastępczym poprzez rozmowy telefoniczne, wideo rozmowy oraz za pomocą poczty elektronicznej. W indywidualnych przypadkach przy zachowaniu środków ostrożności spotkania z psychologiem odbywały się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, bądź miejscu zamieszkania rodziny zastępczej.

2. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla dzieci z rodzin zastępczych

Psycholog świadczący usługi dla PCPR w ramach własnej działalności w 2022r. udzielił łącznie 242 porad, 37 opiekunom zastępczym w ilości 118 porad oraz 21 porad 11 wychowankom. Sporządzał opinie psychologiczne o predyspozycji i motywacji rodziny zastępczej oraz diagnozy psychofizyczne dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Ponadto w ramach projektu „Pomorskie dzieciom" w 2022 roku 15 podopiecznych zostało objętych wsparciem psychoterapeutycznym realizowanym przez zewnętrzne instytucje. Szczegółowe informacje znajdują się w odrębnym punkcie niniejszego sprawozdania.

3. Wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalisty pracy z rodziną.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w ramach Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych jest 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 specjalista pracy z rodziną oraz kierownik zespołu rodzinnej pieczy zastępczej. Do głównych zadań koordynatorów i specjalisty pracy z rodziną należą:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- informowanie o możliwościach wynikających z potrzeb uzyskania specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- gromadzenie, przetwarzanie oraz przekazywanie informacji dotyczących sytuacji małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej w tym m.in.: rodzinnej, szkolnej, zdrowotnej,
- prowadzenie dokumentacji rodzin zastępczych oraz dzieci, terminowe wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych,
- udzielanie wsparcia i współpraca z rodzinami biologicznymi,
- międzyinstytucjonalna współpraca w zakresie wspierania rodziny m.in. ze szkołami, pracodawcami wychowanków odbywających praktyki zawodowe, ośrodkami pomocy

społecznej, sądami, kuratorami, Policją, podmiotami leczniczymi, Ośrodkiem Adopcyjnym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

- przygotowanie we współpracy z rodziną zastępczą/ rodzinnym domem dziecka, asystentem rodziny planu pomocy dziecku oraz jego modyfikacja/ weryfikacja zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami, (18 planów pomocy dziecku, modyfikacji/ weryfikacji 141)
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej (ilość 14),
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej (informowanie o możliwościach, branie udziału w sporządzaniu indywidualnego programu usamodzielnienia, współpraca z pracownikiem socjalnym, wsparcie indywidualne- załatwianiu spraw urzędowych, pomoc przy pisaniu CV, rozmowy na temat wkraczania w dorosłe życie),
- realizowanie zadań związanych z przeprowadzaniem posiedzeń Zespołu ds. oceny sytuacji małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej (ilość 209),
- sporządzanie informacji o całokształcie sytuacji dziecka (ilość- 180),
- sporządzanie pozwów alimentacyjnych (ilość 0),
- prowadzenie dokumentacji własnej (tygodniowych raportów z wykonanych czynności służbowych, sporządzanie notatek służbowych z wizyt w środowisku zastępczym oraz notatek służbowych do dodatkowo wykonanych czynności).

Członkowie Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej odbywają cykliczne wizyty w środowisku zastępczym, pozostają również w stałym kontakcie telefonicznym oraz wykorzystują wszelkie środki masowego przekazu. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Sztumie wykazują się zindywidualizowanym podejściem do każdej sytuacji, wykazują się zaangażowaniem oraz doskonalą swój warsztat pracy poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach.

4. Pozostałe działania na rzecz integracji rodzin zastępczych i ich wychowanków

W roku 2022 członkowie Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali szereg działań ukierunkowanych na integrację środowiska zastępczego. Były to:

- Konkurs pt. „Najpiękniejsza Palma Wielkanocna" zorganizowany w marcu 2022 roku,
- Dnia 30 maja 2022 roku na przystani w miejscowości Biała Góra we współpracy z Fundacją „Pi jaR z sercem" zorganizowano Dzień Rodzicielstwa Zastępczego,
- W dniach 11-24 lipca 2022 roku w ramach projektu „Rodzina najważniejsza" dzieci i młodzież z rodzin zastępczych uczestniczyli w kolonii w Zakopanem. W dniach 17-18 września 2022 roku w ramach w/w projektu w Hotelu Kozi Gród zorganizowano wyjazd szkoleniowy dla rodzin zastępczych oraz ich podopiecznych. W miesiącach wrzesień– grudzień 2022 r. zorganizowano warsztaty teoretyczne dla młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej rozwijające kompetencje społeczne z zakresu efektywnego poruszania się po rynku pracy oraz podnoszące kompetencje społeczne- savoir- vivre. W ramach warsztatów zorganizowano również wyjście do Kina Powiśle w Sztumie na film „Listy do M", wspólny udział uczestników w obiedzie w Restauracji Szwalnia w Sztumie oraz wyjazd na spektakl teatralny „Wieczór Panieński Plus",
- W ramach projektu „ Pomorskie dzieciom" zorganizowano szkolenie dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domu dziecka o tematyce – zaburzenia seksualne u dzieci i młodzieży oraz izolacja, a stany depresyjne i myśli samobójcze u nastolatków w czasie Covid-19, umiejętne radzenie dobie z emocjami,

- Dnia 05 września 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie współorganizowało wydarzenie sportowe Bieg oraz Marsz Nordic Walking Pamięci Bohaterów II Wojny Światowej w miejscowości Stanowo,
- W październiku 2022 roku dla Szkół Podstawowych z powiatu sztumskiego zorganizowano konkurs „ Plakat promujący rodzicielstwo zastępcze",
- Dnia 05 grudnia 2022 roku młodzież wraz z rodzicami zastępczymi uczestniczyli w Mikołajkowym wyjściu do kina na film „Listy do M",
- 8 grudnia 2022 roku gościliśmy dzieci i panie z grupy „Mróweczki" z Publicznego Przedszkola Nr 1 im. Kubusia Puchatka w Sztumie. Celem spotkania było zainicjowanie akcji „Dzieci Dzieciom" związanej z wykonaniem przez przedszkolaków świątecznych kartek, które zostały następnie przesłane ich do dzieci z rodzin zastępczych.
- Dnia 15 grudnia dzieci wraz z rodzinami zastępczymi uczestniczyli w Mikołajkowym wyjściu zorganizowanym w sali zabaw Chatka Skrzatka.

Współpraca z jednostkami oświatowymi i pomocy społecznej

W ramach współpracy z jednostkami oświatowymi w roku 2022 Zespół rodzinnej pieczy zastępczej podejmował działania ukierunkowane na:

- stały kontakt ze środowiskiem szkolnym w zakresie monitorowania aktualnej sytuacji edukacyjnej małoletnich,
- poprawę funkcjonowania małoletnich w sytuacji tego wymagającej poprzez organizację i uczestnictwo w spotkaniach zespołu wychowawczego,
- omawianie aktualnej sytuacji szkolnej małoletnich podczas organizowanych posiedzeń zespołu ds. okresowej sytuacji dzieci w skład którego wchodzą zaproszeni przedstawiciele instytucji oświatowych,
- udzielanie wsparcia podczas wyboru ścieżki edukacyjnej, m.in. zachęcanie do zbadania predyspozycji zawodowych przeprowadzanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, jak również korzystania z Dni Otwartych w szkołach oraz Targach Pracy,
- rozwiązywanie aktualnych trudności związanych z odbywaniem przez podopiecznych praktyk zawodowych,
- zachęcanie do korzystania z poradnictwa psychiatrycznego, psychologicznego oraz oferty Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w sytuacji pojawienia się trudności lub zauważenia niepokojących sygnałów.

Zespół rodzinnej pieczy zastępczej współpracuje również z instytucjami pomocy społecznej takimi jak:

- Ośrodki Pomocy Społecznej: pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny
- Punkt Interwencji Kryzysowej
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie
- Domy Pomocy Społecznej
- Ośrodki wsparcia działające na terenie powiatu m.in. Stowarzyszenie na rzecz Kobiet w Trudnej Sytuacji Życiowej JUNONA.

2. Usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze

Po uzyskaniu pełnoletności osoby opuszczające rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc ta jest realizowana poprzez pracę socjalną, pomoc pieniężną i rzeczową oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Osoby, o których mowa wyżej zostały objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wspólnie z wychowankami i ich opiekunami opracowywał indywidualne programy usamodzielnienia.

W roku 2022 pomoc na kontynuowanie nauki wypłacono łącznie 22 osobom, w tym z rodzin zastępczych 16, z placówek opiekuńczo – wychowawczych 6 wychowankom.

Udzielono pomocy pieniężnej na usamodzielnienie łącznie 15 wychowankom, w tym z rodzin zastępczych 11 osobom, z placówek opiekuńczo-wychowawczych 3 osobie oraz z młodzieżowego ośrodka wychowawczego 1 osobie.

Zagospodarowanie w formie rzeczowej otrzymało łącznie 11 osób, w tym z rodzin zastępczych 7 osób, z placówki opiekuńczo-wychowawczej 3 osoby oraz z młodzieżowego ośrodka wychowawczego 1 osobie.

Wypłacone świadczenia z tytułu usamodzielnienia się byłych podopiecznych pieczy zastępczej w roku 2022

Lp.	Forma pieczy	Formy pomocy			
		Usamodzielnienie	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie w formie rzeczowej	Razem
1	Rodziny zastępcze	72 379,00	87 553,67	12 300,00	172 232,67
2	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	19 599,00	26 460,53	5 346,00	51 405,53
3	MOW/MOS	1 837,00	0,00	1 837,00	3 674,00
Razem :		93 815,00	114 014,20	19 483,00	227 312,20

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonują dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, Dom dla Dzieci w Szropach oraz Dom dla Dzieci w Dzierzgoniu.

Placówki dysponują łącznie 28 miejscami. Na dzień 31 grudnia 2022r. w Domu dla Dzieci w Szropach przebywało 12 dzieci, w wieku od 5 do 18 lat. Natomiast w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu przebywało 14 dzieci, w wieku od 2 do 17 lat (w tym 2 wychowanków MOW oraz 1 wychowanek w MOS).

Do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano w 2022 roku 12 dzieci.

W 2022r. współpracowano z Fundacją Społeczną Bona Fide, prowadzącą placówki, omawiano sytuację poszczególnych dzieci, przekazywano dokumentację dzieci umieszczonych w domach, pracownik socjalny i dyrektor uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówkach.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie wychowanka w placówkach obliczone na podstawie art. 196 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2022r., wynosiły 4 633,85 zł, zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/2022 Starosty Sztumskiego z dnia 23.02.2022r. opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

4. Mieszkanie chronione treningowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Na terenie powiatu sztumskiego zostało utworzone mieszkanie chronione treningowe w Dzierzgoniu. W mieszkaniu znajduje się pokój dzienny, kuchnia, łazienka, WC oraz 3 pokoje. Mieszkanie chronione treningowe zostało wyposażone we wszelkie niezbędne sprzęty w tym RTV i ADG. Mieszkanie dysponuje łącznie trzema miejscami. W roku 2022 z możliwości wsparcia w postaci użytkowania w/w lokalu skorzystało 2 pełnoletnich podopiecznych. W ramach powyższego zadania własnego powiatu podopieczni mieli zapewnione warunki do całodobowego pobytu umożliwiające im nabycie umiejętności samodzielnego radzenia sobie w dalszym życiu po opuszczeniu pieczy zastępczej. Mieszkanie zostało sfinansowane i utworzone w ramach projektu „Rodzina najważniejsza- rozwój usług społecznych w Powiecie Sztumskim". Dzięki pozyskaniu pozabudżetowych środków użytkownicy mieszkania zwolnieni byli całkowicie z opłat związanych z jego eksploatacją, ponosząc jedynie koszty związane z własnym wyżywieniem. Pełnoletni podopieczni pieczy zastępczej, korzystający z możliwości pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym objęci byli wsparciem pracownika socjalnego oraz opiekuna mieszkania chronionego. W ramach zadań związanych z pełnionymi funkcjami, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie nadzorowali pobyt podopiecznych oraz udzielali szeroko rozumianej pomocy m.in. w załatwianiu spraw urzędowych, nauką racjonalnego gospodarowania środkami pozyskiwanymi w związku z kontynuowaniem nauki, oraz wszelkimi innymi zgłaszanymi trudnościami. Pracownicy współpracowali również z instytucjami w zakresie integracji społecznej, edukacyjnej i zawodowej podopiecznych.

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie na podstawie postanowień sądowych i wskazań Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie skierowało 3 nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Ponadto 4 osoby skierowano do młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Punkt Interwencji Kryzysowej

Zadaniem Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielenie poradnictwa i wsparcia, osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie następujących form pracy z klientem:

1. porady i konsultacje psychologiczne – porady i konsultacje mogą być jednorazowe lub rozłożone na etapy, mogą dotyczyć problemów przemocy, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, osobistych itp.
2. Poradnictwo prawne – porady i konsultacje, pomoc w wypełnianiu dokumentów, pisaniu pism, wniosków i podań.
3. Poradnictwo socjalne – prowadzone przez pracownika socjalnego Centrum.

Osoby korzystające z punktu to przede wszystkim kobiety, które są ofiarami przemocy domowej, często doświadczają realnego zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2022r. w Punkcie Interwencji Kryzysowej udzielono następującej pomocy:

- 5 porad socjalnych,

- 221 porad psychologicznych,

- 95 porad prawnych,

- założono 1 Niebieską Kartę.

W 2021r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie otrzymało od Powiatu Sztumskiego do dyspozycji mieszkanie, które zostało zaadaptowane na potrzeby mieszkania chronionego interwencyjnego. W 2022 roku do mieszkania została skierowana jedna osoba dorosła wraz z małoletnim dzieckiem.

Realizacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - uczestniczyło 5 osób, ukończyły 2 osoby.

Odziaływania korekcyjno-edukacyjne odbywały się dwuetapowo, poprzez spotkania indywidualne i zajęcia grupowe.

Zasadniczą część programu stanowiła edukacja, praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych oraz ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie.

Na realizację programu pozyskano środki z budżetu państwa w wysokości 4 000,00 zł, kwota ta została wydatkowana w całości.

DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA, PROGRAMOWA

1. **„Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w Powiecie Sztumskim”** współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

   Celem projektu jest zwiększenie liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych przez wsparcie rodzin biologicznych (15 os. + 20 dzieci), zastępczych (60 os. + 80 podopiecznych) w zakresie sprawowania pieczy nad dziećmi oraz utrzymania poprawnych relacji z rodziną w celu prawidłowego rozwoju dziecka, dzieci opuszczających pieczę zastępczą (20 os.), szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami (100 os.).

   Projekt realizowany jest w latach 2021-2023 przy współpracy z Nadwiślańską Fundacją Rozwoju.

   Środki z projektu zostały przeznaczone na:

   a) Wsparcie rodzin biologicznych i ich dzieci – przeprowadzono warsztaty wzmacniające kompetencje wychowawcze, zorganizowano wyjazd integracyjny podczas, którego odbyło się szkolenie dla dzieci z zakresu TIK i dla rodziców z zakresu kompetencji wychowawczych, umożliwiono uczestnikom transport na szkolenia. Dodatkowo rodziny objęte zostały wsparciem doradcy prawnego, terapeuty uzależnień, psychologa oraz mediatora.

   b) Wsparcie rodzin zastępczych i ich podopiecznych z terenu powiatu sztumskiego – zorganizowano dwudniowy wyjazd, podczas którego przeprowadzono warsztaty dla dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz dla rodziców zastępczych z zakresu wypalenia zawodowego. Przeprowadzono szkolenie pn. „interwencja w przypadku pojawienia się u dzieci i młodzieży trudności o charakterze seksualnym” i „współpraca z rodziną biologiczną”. Zorganizowano również 7 dniowe zimowisko dla 23 dzieci.

   c) Wsparcie dzieci wychodzących z rodzin zastępczych – przeprowadzono cykl 3 szkoleń dla młodzieży z zakresu kompetencji społecznych, kurs doszkalający (prawo jazdy kat. B), wyjścia do kina, teatru i restauracji. Funkcjonowało mieszkanie chronione dla pełnoletnich wychowanków. Dodatkowo młodzież objęta została wsparciem doradcy prawnego.

   d) Wsparcie osób z niepełnosprawnościami – funkcjonowała Powiatowa wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjno- medycznego, zapewniono dowóz sprzętu bezpośrednio do wypożyczającego;

zorganizowano cykl pikników integracyjnych z elementami hipoterapii dla osób z niepełnosprawnościami; dodatkowo osoby z niepełnosprawnościami zostały objęte wsparciem fizjoterapeuty oraz psychologa.

e) Usługi wspierające rozwój pieczy zastępczej – promowano rodzinną pieczę zastępczą poprzez udział PCPR w różnych wydarzeniach na terenie wszystkich gmin powiatu sztumskiego; opracowano i umieszczono w lokalnej prasie reklamy dotyczące pozyskiwania kandydatów na rodzinną pieczę zastępczą; odbyło się szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe; przygotowano spot reklamowy nt. rodzinnej pieczy zastępczej, który został udostępniony na stronach www, portalach społecznościowych.

Całkowity koszt projektu - **1.405.364,40zł**, w tym wkład własny w wysokości **70.268,22zł**. Wydatki w 2022r. ogółem – 381 136,19 Plan - 502 704,00 75,80% z tego wkład własny w kwocie 33 664,00.

2. **„Pomorskie dzieciom”** projekt finansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 6.2.2 Rozwój usług społecznych.

Celem projektu jest wsparcie w walce z epidemią COVID-19 uczestników projektu, tj.:

1. osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej),
2. rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, poprzez:
   - specjalistyczne poradnictwo rodzinne, w tym poradnictwo w kwestii planowania rozwoju edukacyjnego i zawodowego poprzez spotkania z doradcą zawodowym,
   - specjalistyczne wsparcie psychologiczne i psychiatryczne,
   - warsztaty edukacyjne dla rodzin zastępczych/rdd,
   - korepetycje i wsparcie w nauce dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
   - rehabilitacja dla dzieci z niepełnosprawnościami;
3. pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie – organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, bezpośrednio pracujących z rodzinami zastępczymi, poprzez:
   - doposażenie kadry PCPR w laptopy, drukarki i środki ochrony indywidualnej,
   - warsztaty edukacyjne dla pracowników PCPR,
   - superwizja dla kadry pracującej z rodzinami zastępczymi/rdd.

W ramach projektu w 2022r. zrealizowano następujące działania:
- 15 podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej objęto specjalistycznym wsparciem psychologicznym w postaci psychoterapii,
- 1 osoba skorzystało ze wsparcia psychiatrycznego,
- 6 dzieci objęto wsparciem w postaci indywidualnych korepetycji z języka angielskiego i matematyki,
- 20 dzieci przeszło rehabilitację,
- 7 pracowników PCPR zostało objętych wsparciem w postaci warsztatów w formie superwizji grupowej. Od października 2022 r. wsparcie zostało również udzielone w formie indywidualnej.

Całkowity koszt projektu - **209 560,00 zł**
Wydatki w 2022r. ogółem - 93 100,00 Plan - 119 820,00 77,69 %

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiat Sztumski 2016- 2021

W związku z zakończeniem obowiązywania Strategii w 2022r. podjęto działania mające na celu opracowanie nowego dokumenty. Zwrócono się do instytucji o przekazanie odpowiednich danych, niezbędnych do sporządzenia diagnozy problemów społecznych.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024

W okresie sprawozdawczym realizowano „*Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024*", który został przyjęty zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/258/2022 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 20.04.2022r. Powyższy program zakłada, iż w dalszym ciągu należy rozwijać system pieczy zastępczej na terenie powiatu sztumskiego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form pieczy zastępczej. Realizacja powyższego celu jest możliwa dzięki realizacji celów szczegółowych, które brzmią następująco:

1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu.
2. Tworzenie odpowiednich warunków do powstania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Wspieranie rodzinnego systemu pieczy zastępczej.
4. Spełnianie obowiązujących standardów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2018-2022

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy, poprzez skuteczną pomoc ofiarom i osobom stosującym przemoc, ale również odpowiednie działania interwencyjne i interdyscyplinarna współpraca jednostek. Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2033

Głównym celem programu jest wyrównanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w Powiecie Sztumskim, zwiększenie ich możliwość, tak aby mogły w pełni korzystać ze swoich praw i uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym. Szczegółowy opis działań zawiera Załącznik Nr 3 do niniejszego sprawozdania.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu w 2022 roku na realizację określonych zadań: z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej: **1 890 753 zł**

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 1 320 696,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	673 296,-
2.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	647 400,-
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych*:* 160 175,-		
1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	178	X
2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	101	160 175,-
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 70 214,08		
1.	Złożone wnioski	31	328 276,28
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	19	70 214,08
	-z tego na bariery architektoniczne	14	55 814,08
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	1	1 000-
	-z tego na bariery techniczne	4	13 400,-
	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów*:* 258 599,90		
1.	Złożone wnioski	543	537 055,48
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	520	258 599,90
	V Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 11 200,-		
1.	Złożone wnioski	13	73 180,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	8	11 200,-
	VI. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy: 69 837,60		
1.	Złożone wnioski	3	236 768,10
2.	Wypłacone dofinansowanie	1	69 837,60

Zwroty niewykorzystanych środków PFRON:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: **30,42 zł**

PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III

Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Ponadto realizacja programu ma na celu stworzenie warunków dla wzrostu liczby osób z niepełnosprawnością zatrudnionych na otwartym rynku pracy, obejmujące m.in. stopniowe zwiększenie uczestnictwa w szkolnictwie powszechnym dzieci niepełnosprawnych (infrastruktura szkół, kwalifikacje nauczycieli) zmodernizowanie chronionego rynku pracy oraz jego roli, zapewnienie powszechnej dostępności do wysokiej jakości rehabilitacji, zmiany w systemie finansowania wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, dostosowanie środków transportu do obsługi i przewożenia osób niepełnosprawnych. Uruchamiając i wspierając społeczne siły dynamizujące rozwój i tworząc system polegający na upodmiotowieniu społeczeństwa w procesach rozwoju należy pamiętać o zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niezbędne jest wspieranie innowacyjnych instrumentów pozwalających zmniejszać skutki wykluczenia społecznego, tworzących społeczną wartość dodaną, w tym również w obszarze ekonomii społecznej.

W ramach programu mogą być realizowane następujące obszary:
obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych,
obszar B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania,
obszar C - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
obszar D - likwidacja barier transportowych,
obszar E - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
obszar F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej,
obszar G - skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 25.08.2022 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku Wniosek w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze B.

Przyznano dofinansowanie na realizację poniższych projektów**:**

1) **Powiatowy Urząd Pracy w Sztumie z siedzibą w Dzierzgoniu** pn.: „*Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z siedzibą w Dzierzgoniu",*
2) **Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami** pn.: *„Przystosowanie łazienki do potrzeb osób z niepełnosprawnością w budynku Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami".*

W dniu 07 listopada 2022 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim została zawarta umowa w przedmiotowej sprawie.

Powyższe projekty są w trakcie realizacji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 25.08.2022 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku Wystąpienie w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu

terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze D i F.

Przyznano dofinansowanie na realizację poniższych projektów**:**

1) **Gmina Dzierzgoń** pn. :*„Zakup samochodu typu MIKROBUS do przewozu osób niepełnosprawnych do Dziennego Domu Pobytu w Dzierzgoniu"* w obszarze D,
2) **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie** pn.: *„Modernizacja dachu WTZ Dzierzgoń"* w obszarze F.

W dniu 29 września 2022 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim została zawarta umowa w przedmiotowej sprawie.

Powyższe projekty są w trakcie realizacji.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD"

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W 2022 roku realizowane były następujące formy wsparcia:

Moduł I:

1. **Obszar A – likwidacja bariery transportowej:**
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
    - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
    - Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
    - Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);
2. **Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:**
    - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);
    - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

3. **Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**
   - Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);
   - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
   - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
   - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
   - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);
4. **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej** (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe

w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu),

- a także osób, które mają przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2022r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programu w kwocie **248 055,23 zł** oraz **16 123,52 zł** na obsługę, promocję oraz ewaluację programu. **Łącznie 264 178,75 zł.**

Do końca 2022r. wpłynęło **56** wniosków:
Moduł I - 22 wniosków
Moduł II – 34 wniosków

Do realizacji w wyniku pozytywnych decyzji przekazano **52** wnioski.
Wypłacone dofinansowanie wg poszczególnych modułów:
Moduł I – 124 511,74 zł
Moduł II –108 621,52 zł

Termin zakończenia i rozliczenia środków za 2022r. upływa 15 kwietnia 2023r.

Łącznie na dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd" wg zawartych umów wydatkowano kwotę 233 133,26 zł oraz 16 015,25zł na obsługę, promocję i ewaluację programu. Niewykorzystana część środków w wysokości 15 030,24 zł została zwrócona do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Od sierpnia 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie podjęło współpracę z PFRON przy realizacji programu:

- „Samodzielność-Aktywność-Mobilność" – Mieszkanie dla Absolwenta.
- „Samodzielność-Aktywność-Mobilność"- Dostępne mieszkanie

Celem programów jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2022 r. otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację w/w programów w kwocie 104 563,25 zł (w tym 5 085,14 zł na obsługę programów).
Na dzień 31.12.2022r. nie wpłynął żaden wniosek.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie powiatu sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2021 zawartym w dniu 29.12.2021 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w 2022 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 74 811,00 zł.
Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

- **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dzierzgoniu.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 1/2021 zawartym w dniu 29.12.2021 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w 2022 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 71 933,00 zł.
Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w roku 2022 realizowały zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004r.
Działalność Warsztatów ocenia się pozytywnie.

Ocen dokonano na podstawie:
- sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatów za 2022r.,
- całorocznej dokumentacji związanej z prowadzeniem warsztatów,
- kontroli działalności warsztatów.

WSPÓŁPRACA Z POWIATOWĄ SPOŁECZNĄ RADĄ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I POWIATOWYM ZESPOŁEM DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W MALBORKU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2022 r. zwołano dwa posiedzenia Rady (w tym jedno zdalnie z uwagi obecny stan zagrożenia epidemicznego i ograniczenia ryzyka zakażenia COVID 19 oraz okres letnio - wypoczynkowy) oraz Rada wydała pięć opinii. Głównym tematem spotkań było opiniowanie uchwał Rady i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień zgodnych z przepisami o pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawania kart parkingowych i legitymacji osób niepełnosprawnych

Na podstawie porozumienia pomiędzy Powiatem Malborskim, a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2022 r. wyglądało następująco:

- 6427- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego **1196**,
- 5292- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **1007**,
- 1406- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **22**,
- 1131- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **173.**

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego.
2. Pozyskanie kandydatów do pełnienia rodzin pomocowych.
3. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych.
4. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych (umożliwianie udziału w szkoleniach dostosowanych do potrzeb rodzin zastępczych, zapewnienie dostępu do pomocy specjalistycznej w szczególności psychiatrycznej oraz psychoterapeutycznej, udziału w grupowych spotkaniach w ramach grup socjoterapeutycznych oraz wspierających).
5. Uszczegółowienie obowiązków poszczególnych instytucji w zakresie podejmowania działań wspierających powrót małoletnich do środowiska rodzinnego, w szczególności oceny sytuacji życiowej rodziców biologicznych, ich warunków mieszkaniowych i bytowych umożliwiających urlopowania dzieci w środowisku rodzinnym.
6. Wypracowanie procedur współpracy instytucji pomocy społecznej, Policji, Sądu w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dziecka.
7. Zabezpieczenie schronienia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dotkniętych przemocą lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.
8. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych.

Załącznik Nr 1 do Sprawozdania z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie za rok 2022

Sprawozdanie z realizacji **Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2022-2024**

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy	Działania	Wskaźniki
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu.	Wspieranie rodziny poprzez poradnictwo specjalistyczne oraz rodziny wspierające.	Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej	Tworzenie placówek wsparcia dziennego, klubów dla dzieci oraz świetlic socjoterapeutycznych.	Liczba placówek wsparcia dziennego, klubów oraz świetlic socjoterapeutycznych - *20 placówek: GOPS Stary Targ - 3, GOPS Mikołajki Pomorskie - 4, MOPS Dzierzgoń - 13* .
			Zatrudnianie specjalistów: psychologa, pedagoga, radcy prawnego, terapeuty ds. uzależnień, mediatora.	Liczba zatrudnionych specjalistów - *18*
			Pozyskiwanie rodzin wspierających.	Liczba rodzin wspierających - *1 rodzina (M-GOPS Sztum)*
			Prowadzenie szkoleń, kursów oraz treningów podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz społeczne rodziców – poszerzanie wiedzy w zakresie rozwoju dziecka oraz twórczego spędzania czasu z nim.	Ilość szkoleń, kursów i treningów - *19*
	Integracja społeczności lokalnej.	Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej PCPR	Organizowanie wspólnych akcji, wyjazdów oraz dni otwartych.	Ilość akcji, wyjazdów oraz dni otwartych - *40*

	Wsparcie rodzin, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Powrót dziecka do rodziny biologicznej.	Gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej PCPR rodziny zastępcze rodzice biologiczni	Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego, a także współpraca powyższych osób z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.	Liczba przydzielonych asystentów - *5* Ilość dzieci powracających do rodzin biologicznych -*12*
			Kontakt dzieci z rodzinami biologicznymi.	Rodzaje kontaktu *- telefoniczny (rozmowy, sms, portale społecznościowe), osobisty (spotkania w PCPR, spotkania w środowisku zastępczym oraz u rodziny biologicznej)*
	Szkolenie dokształcające dla kadry pomocy społecznej.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej	Organizacja szkoleń dla kadry pomocy społecznej, w odniesieniu do zadań powiatu.	Liczba szkoleń *- 2*
2. Tworzenie odpowiednich warunków do powstania nowych form rodzinnej pieczy zastępczej.	Pozyskiwanie rodzin zastępczych.	PCPR media placówki oświatowe	Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych.	Liczba zgłoszonych osób, które chciałyby zostać rodziną zastępczą - 3 *3 rozmowy informacyjne, brak późniejszego odzewu w/w osób*
			Prowadzenie kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze oraz organizacja szkoleń.	Liczba przeprowadzonych szkoleń - *1* Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie o ukończonym szkoleniu - *7* Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne - *7*
			Wypromowanie strony internetowej oraz strony PCPR na portalu społecznościowym.	Liczba kampanii - *1* *stworzenie informacji promującej stronę PCPR na portalu społecznościowym (karteczka informacyjna znajdź i polub nas na fb)*
			Ogłaszanie informacji o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na stronie internetowej, w prasie oraz na portalu społecznościowym.	Liczba artykułów i ogłoszeń - *4 w prasie, 10 na stronie internetowej oraz na portalu społecznościowym*

			Organizacja spotkań celem poszukiwania kandydatów pełniących funkcję rodziny zastępczej w instytucjach funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego: szkoły, urząd pracy itp.	Ilość spotkań- *1*
	Promowanie rodzicielstwa zastępczego.	PCPR samorząd powiatowy media placówki oświatowe	Organizacja dnia rodzicielstwa zastępczego.	Liczba zorganizowanych spotkań okolicznościowych - *1*
			Cykliczne działania mające na celu tworzenia pozytywnego wizerunku pieczy zastępczej.	Ilość kampanii - *7 (prowadzenie strony internetowej, strony na portalu społecznościowym, „Dzieci dzieciom', dzień rodzicielstwa zastępczego, promocja w gminach terenu powiatu, udział w biegach, konkursy)*
			Promowanie wolontariatu.	Ilość spotkań promocyjnych - *0*
			Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez udział w imprezach okolicznościowych na terenie powiatu sztumskiego.	Ilość kampanii i działań promocyjnych - *7*
			Rozpowszechnianie grafiki dotyczącej rodzicielstwa zastępczego.	Ilość przekazanych plakatów *- 1 (udostępnienie plakatu na portalu społecznościowym Facebook, na stronie PCPR w Sztumie)*
			Zakup materiałów promocyjnych.	Liczba zakupionych materiałów - *0*
			Organizacja konkursu odnośnie promowania pieczy zastępczej.	Ilość konkursów *- 1*

03. Wspieranie rodzinnego systemu pieczy zastępczej.	Wspieranie rodzin zastępczych oraz podopiecznych.	PCPR	Wsparcie rodzin zastępczych oraz wychowanków przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalistę pracy z rodziną.	Ilość zatrudnionych koordynatorów oraz specjalistów - *3 koordynatorów, 1 specjalista, 1 kierownik* Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej - *30 (na dzień 31.12.2022r.)*
			Organizowanie szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych.	Liczba szkoleń - *5*
			Organizowanie grup wsparcia odrębnie dla poszczególnych typów rodzin.	Liczba grup wsparcia - *0, częste spotkania psychologa u rodzin zastępczych, szkolenia w ramach projektów*
			Organizowanie szkoleń odnośnie przekształcenia rodzin zastępczych.	Liczba przekształconych rodzin zastępczych - *0*
			Wsparcie finansowe rodzin zastępczych: wypłaty świadczeń fakultatywnych i obligatoryjnych.	Kwota wypłacanych świadczeń - *1 933 883,38 zł*
			Pomoc psychologiczna – wizyta psychologa w domu rodziny zastępczej.	Liczba wizyt - *50*
			Dyżury psychologa w stałych dniach tygodnia.	Liczba dni - *2*
			Indywidualna opieka psychologiczna dla wychowanków – spotkania terapeutyczne.	Ilość terapii - *0 terapii w PCPR, 19 osób uczęszczało na psychoterapię do Malborka, łącznie 96 godzin*

			Specjalistyczne wsparcie psychologiczne dziecka umieszczanego w rodzinie zastępczej.	Liczba przeprowadzonych diagnoz - *7*
			Działania profilaktyczne dla młodzieży, szkolenia i warsztaty.	Ilość spotkań – *4 (w ramach projektu)*
			Wsparcie rodzin zastępczych poprzez zatrudnianie osób do pomocy, przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.	Liczba rodzin, które skorzystały ze wsparcia *- 7* Liczba zatrudnionych osób do pomoc *- 7 na dzień 31.12.2022r.*
	Integracja podopiecznych i rodzin zastępczych.	PCPR	Organizowanie wycieczek dla podopiecznych rodzin zastępczych.	Ilość wycieczek *- 1 (Zakopane)*
			Przygotowanie dni otwartych oraz wyjazdów dla rodzin zastępczych oraz dzieci.	Ilość spotkań *- 3 (kino, kulkolandia, hotel Kozi Gród)*
			Organizowanie konkursów dla dzieci z pieczy zastępczej.	Liczba konkursów *- 1 konkurs wielkanocny*
	Wspieranie rozwoju kadry systemu pieczy zastępczej.	PCPR	Doskonalenie zawodowe kadry systemu pieczy zastępczej.	Ilość szkoleń, warsztatów i konferencji *- 12 szkoleń, 1 warsztat, 2 konferencje, 12 superwizji,* Liczba pracowników zwiększających kwalifikacje zawodowe poprzez studia podyplomowe - *1*
			Doposażenie stanowiska pracy pracowników systemu pieczy zastępczej współpracujących z rodzinami zastępczymi o telefon komórkowy służbowy.	Ilość zakupionych telefonów - *3*

	Realizacja projektów/ programów realizowanych na rzecz pieczy zastępczej.	PCPR	Tworzenie programów/ projektów na rzecz pieczy zastępczej.	Liczba realizowanych projektów - *2*
4. Spełnianie obowiązujących standardów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	Kontynuacja wypracowanych działań systemu wychowawczego pokrewnego do systemu rodzinnego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	Fundacja Społeczna „Bona Fide" PCPR	Zapewnienie wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej zaspokajania niezbędnych potrzeb.	Liczba wychowanków umieszczonych w placówkach *- 14 w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu, 12 w Domu dla Dzieci w Szropach (na dzień 31.12.2022r.)*
			Integracja wychowanków umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba spotkań i wyjazdów integracyjnych - *ok 100*
	Współpraca z instytucjami na rzecz dobra dziecka.	Fundacja Społeczna „Bona Fide" PCPR ośrodki pomocy społecznej rodzina naturalna	Wykorzystanie nowych form współpracy pomiędzy pracownikami placówki opiekuńczo-wychowawczej a pracownikami PCPR w Sztumie. Wypracowanie modelu współpracy.	Ilość spotkań dotyczących współpracy - *0*
			Prowadzenie działań placówki opiekuńczo-wychowawczej z pracownikiem socjalnym/asystentem, rodziny celem powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Praca z rodziną naturalną.	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej - *7*
5. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wsparcie w procesie usamodzielnienia.	PCPR, Fundacja Społeczna „Bona Fide" ośrodki pomocy społecznej	Wspieranie podopiecznych w procesie usamodzielniania.	Liczba pełnoletnich podopiecznych objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalisty pracy z rodziną *- koordynatorzy: 11, specjalista: 9, kierownik: 7 (stan na dzień 31.12.2022r.)*

			Opracowanie programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.	Liczba opracowanych programów - *0*
			Pomoc w opracowaniu indywidualnego programu usamodzielniania.	Liczba opracowanych programów - *18* Ilość usamodzielnionych osób *- 4 z rodzinnej pieczy zastępczej,* *3 z instytucjonalnej pieczy zastępczej*
			Organizacja spotkań z wychowankami przed osiągnięciem pełnoletności celem przekazania wiadomości o procesie usamodzielnienia.	Liczba spotkań (grupowe, indywidualne) *- indywidualne 31*
			Pomoc specjalistyczna dla usamodzielnionych już wychowanków pieczy zastępczej: porady psychologiczne, prawne oraz wsparcie pracownika socjalnego.	Ilość osób korzystających ze wsparcia *- porady psychologiczne 0,* *porady prawne 0,* *wsparcie pracownika socjalnego 7*
			Przyznawanie pomocy finansowej oraz rzeczowej: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie.	Kwota wypłacanych świadczeń - *kontynuowanie nauki:* *RZ 87 553,67 zł, POW 26 460,53 zł* *usamodzielnienie:* *RZ 72 379 zł, POW 19 599 zł* *pomoc na zagospodarowanie:* *RZ 12 300 zł, POW 5 346 zł*
	Wsparcie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.	PCPR, Fundacja Społeczna „Bona Fide” ośrodki pomocy społecznej	Umożliwienie wychowankom zamieszkania w mieszkaniu chronionym.	Ilość osób przebywających w mieszkaniu chronionym *- 2 w roku 2022r.,* *0 (stan na dzień 31.12.2022r.)*
			Udzielanie pomocy podopiecznym w celu uzyskania lokalu z zasobów gminnych.	Ilość przydzielonych mieszkań *- 0*
			Koordynacja działań związanych z mieszkaniem chronionym.	Ilość pracowników koordynacyjnych mieszkanie chronione

				- 2

Opracowano na podstawie danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego oraz danych własnych.

W roku 2023 należy skupić się na zadaniach niezrealizowanych w roku poprzednim:

- pozyskiwanie rodzin wspierających,
- pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, organizowanie spotkań celem poszukiwania kandydatów pełniących funkcję rodziny zastępczej w instytucjach funkcjonujących na terenie powiatu sztumskiego: szkoły, urząd pracy itp., rozpowszechnianie grafiki dotyczącej rodzicielstwa zastępczego – przekazanie plakatów, zakup materiałów promocyjnych oraz promowanie wolontariatu,
- organizowanie szkoleń odnośnie przekształcenia rodzin zastępczych,
- organizowanie grup wsparcia odrębnie dla poszczególnych typów rodzin, indywidualna opieka psychologiczna dla wychowanków – spotkania terapeutyczne,
- zorganizowanie spotkania nt. wykorzystania nowych form współpracy pomiędzy pracownikami placówki opiekuńczo-wychowawczej, a pracownikami PCPR w Sztumie, wypracowanie modelu współpracy,
- opracowanie programu dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy podopiecznym w celu uzyskania lokalu z zasobów gminnych.

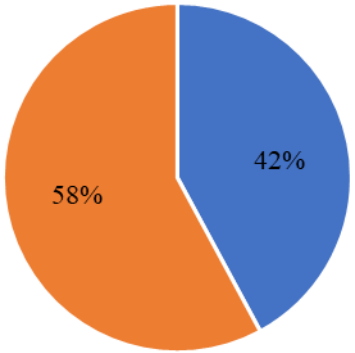
Sprawozdanie z ***Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Sztumskim na lata 2018-2022***

Dane statystyczne OPS z terenu powiatu sztumskiego za rok 2022.

Działania	**M-GOPS Sztum**	**MOPS Dzierzgoń**	**GOPS Stary Targ**	**GOPS Stary Dzierzgoń**	**GOPS Mikołajki Pomorskie**
Liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - A"	58	42	18	11	4
Liczba osób korzystających z pomocy finansowej OPS z powodu przemocy	7	0	4	1	0
Liczba osób, które z powodu przemocy skorzystały z poradnictwa specjalistów zatrudnionych w OPS, w tym z pomocy psychologicznej i prawnej	29	15	1	0	0
Ilość posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych	4	4	4	4	4
Ilość posiedzeń grup roboczych	177	55	25	11	10
Ilość osób stosujących przemoc domową, skierowanych do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	1	0	0	0	0

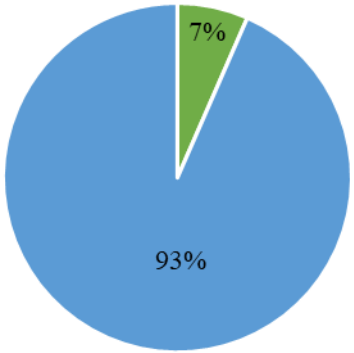
Dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Sztumie za rok 2022	
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieskiej Karty - A" - **76**	
Liczba formularzy wszczynających procedurę	**60**
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	**16**
Liczba formularzy "Niebieskiej Karty - A" według miejsca zamieszkania osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - **76**	
miasto	**32**
wieś	**44**
Liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie - **76**	
kobiety	**5**
mężczyźni	**71**
małoletni (chłopiec)	**0**
Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy - **142**	
fizyczna	**71**
psychiczna	**70**
innego rodzaju przemocy	**1**
Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą - **88**	
kobiety	**65**
mężczyźni	**12**
małoletni	**11**

Obszar terytorialny przemocy w powiecie sztumskim

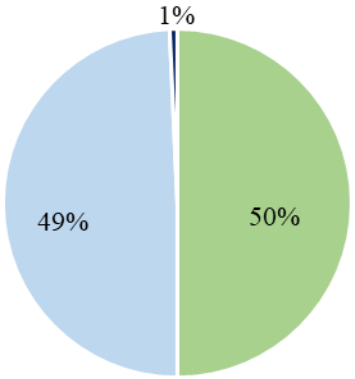
miasto - 32 wieś - 44

Sprawcy przemocy w rodzinie

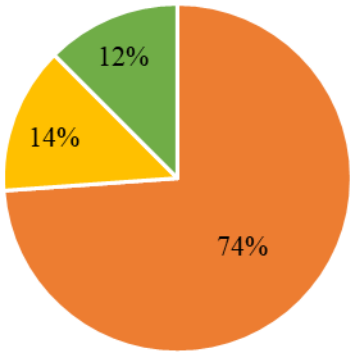
kobiety - 5 mężczyźni - 71

Rodzaje przemocy na terenie powiatu sztumskiego

fizyczna - 71 psychiczna - 70 innego rodzaju przemocy - 1

Ofiary przemocy w rodzinie

kobiety - 65 mężczyźni - 12 małoletni - 11

Działania w ramach profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie- OPS, PCPR, POLICJA:

1. Działania informacyjne, integracyjne oraz współpraca w działaniach Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2022r. umieszczało na swoich stronach informacje gdzie można uzyskać pomoc oraz uczestniczyło w akcjach dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. MGOPS w Sztumie w dniach 21-25 lutego 2022 r. włączył się w obchody Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw.
4. MGOPS w Sztumie przy współpracy z firmą Cognifide Polska przekazał 20 kobietom z terenu Miasta i Gminy Sztum doświadczających przemocy w rodzinie zestawy kosmetyków w ramach projektu ShoeBox.
5. MGOPS w Sztumie w dniu 07 kwietnia 2022 r. w Zespole Szkół im. Jana Kasprowicza w Sztumie oraz Zespole Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Barlewiczkach został przeprowadzony projekt edukacyjno-profilaktyczny Druga Szansa.
6. MGOPS w Sztumie w okresie od września do grudnia 2022 r. realizował projekt socjalny „Rozwiń skrzydła", który był skierowany do osób zagrożonych wystąpieniem zjawiska przemocy w rodzinie i doznających przemocy w rodzinie.
7. MGOPS w Sztumie przeprowadził konkurs na film/spot „Kierunek — rodzina bez przemocy" w ramach profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego tematem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pokazanie konstruktywnego, modelowego sposobu przeciwdziałania przemocy.
8. MGOPS w Sztumie przeprowadził konkurs plastyczny „W dzień i w nocy bez przemocy", którego tematem będzie przeciwdziałanie przemocy, pokazanie konstruktywnego, modelowego sposobu rozwiązania problemu.
9. MGOPS w Sztumie - zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie różnorodnych zajęć połączonych z realizacją programów profilaktycznych. Dzieci i młodzież z rodzin, w których występował problem przemocy skorzystały m.in. z zajęć rekreacyjno-sportowych oraz półkolonii.
10. Pracownicy MGOPS w Sztumie przekazywali informacje o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz osobom zagrożonym przemocą w rodzinie np. przekazując przewodniki, broszury, ulotki oraz informatory. Ponadto ww. informacje umieszczane były na stronie internetowej MGOPS.
11. MGOPS w Sztumie na swojej stronie internetowej również zamieszczał informacje skierowane do osób dotkniętych przemocą w rodzinie nt. możliwości skorzystania z bezpłatnych porad specjalistów tj. psychologa i radcy prawnego.
12. Pracownicy MGOPS w Sztumie informowali osoby doświadczające przemocy o ofercie wsparcia ogólnopolskiego telefonu zaufania dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Informowano o funkcjonowaniu bezpłatnej aplikacji mobilnej „Twój Parasol" dla osób doświadczających przemocy.
13. MGOPS w Sztumie przekazał do szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Sztum nagrania audiowizualne pn. Strach ma wielkie oczy.
14. MGOPS w Sztumie przekazał do Publicznego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi Nr 1 im. Kubusia Puchatka w Sztumie oraz Przedszkola przy Zespole Szkół w Czerninie książkę „Domi i krótka bajka o emocjach", książkę „Czerwony balonik, czyli krótka bajka o złości", książkę „Śniadaniowe przeboje Tosi i Adama" oraz audiobook nagrany na płytę CD.
15. MGOPS w Sztumie zakupił materiały profilaktyczne tj. samozaciskową opaskę odblaskową, worek, zawieszkę, smycz i długopis z numerem alarmowym 112 i przekazywał podczas różnych organizowanych przedsięwzięć.
16. MGOPS w Sztumie podejmował różne inicjatywy m.in. w związku z przypadającym Światowym Dniem Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci, „Biała Wstążka" oraz Sztumski Głos Profilaktyki.

POLICJA

1. W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzone były przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Sztumie działania profilaktyczne zarówno na stronach internetowych, jak i również spotkania ze społecznością lokalną i w szkołach.

Zadania do zrealizowania w 2023r.:

1. Kontynuacja programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie i współpraca przy realizacji programu (PCPR Sztum, OPS, Policja, Sąd).
2. Opracowanie i upowszechnienie materiałów edukacyjnych na temat przemocy i jej negatywnych skutków (PCPR Sztum).
3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego (OPS).

Załącznik Nr 3 do Sprawozdania z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie za rok 2022

Sprawozdanie z realizacji **Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2033**

Opracowano na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej, placówek edukacyjnych, Powiatowego Urzędu Pracy w Sztumie z/s w Dzierzgoniu, Zakładu Aktywności Zawodowej w Sztumie, Starostwo Powiatowe w Sztumie.

I. Integracja środowiska lokalnego z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami.

Główne zadania:

1) współpraca miedzy instytucjami samorządowymi i wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
2) podejmowanie inicjatyw przez organizacje pozarządowe działające na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w organizacji wspólnych imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, festynów i pikników,
3) wpieranie i promowanie działalności klubów seniora,
4) propagowanie zatrudnienia asystenta osoby niepełnosprawnej,
5) promowanie wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym,
6) likwidacja barier architektonicznych w szczególności w obiektach pożytku publicznego, a także dostosowania infrastruktury technicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz likwidacja barier transportowych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wypłaciło dofinansowanie ze środków PFRON z zakresu dofinasowania sportu kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w łącznej kwocie**: 11 200,00 zł**

Wsparcie finansowe zostało udzielone Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „Radość i Słońce" w Sztumie, do poniższych projektów:

1) Wyjazd do teatru muzycznego w Gdyni,
2) Statkiem po tratwie-szlakiem Kanału Elbląskiego – Szlak Szeląga,
3) Spływ kajakowy w miejscowości Tleń,
4) Wyjazd integracyjno-rekreacyjny do Ocypla,
5) Wyjazd na 29 Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Częstochowie,

6) Chciani i Kochani przez Boga-wyjazd na 29 Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu,
7) Zabawa Andrzejkowa 2019.
   Wsparcie finansowe zostało udzielone Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarządu Rejonowego w Sztumie, do poniższego projektu:

   - Dzień Osoby Niepełnosprawnej i Dzień Seniora

2. W ramach realizacji rocznego programu współpracy na rok 2022 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Zarząd Powiatu Sztumskiego przyznał dotację w łącznej kwocie **15 000,00 zł** poniższym podmiotom:
   1) Stowarzyszenie Seniorów Dzierzgońskich: aktywizacja osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu sztumskiego poprzez organizację wycieczki do Poznania (dla 44 osób niepełnosprawnych),
   2) Nadwiślańska Fundacja Rozwoju: poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren powiatu sztumskiego poprzez organizację cyklu działań wspierających zachowanie zdrowia (dla 40 0sób niepełnosprawnych); 2 wyjazdy na basen solankowy do Grudziądza, 4 warsztaty kulinarne, 1 wyjazd do teatru (dla 40 0sób niepełnosprawnych),
   3) Stowarzyszenie „Do Życia przez Życie" w Uśnicach: Eko Festiwal-piknik rodzinny „Zielona Przystań" edukacja ekologiczna i integracja ze społecznością dla uczniów SOSW w Uśnicach,
   4) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie: „Piękno świata w jednym miejscu - Kaszubski Park Miniatur" jednodniowa wycieczka do parku miniatur w Stryszej Budzie (dla 36 osób niepełnosprawnych i 16 opiekunów).

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu prowadzi Klub Seniora „Senior+" w Dzierzgoniu z trzema oddziałami w Jasnej, Bruku oraz Żuławce Sztumskiej. Kluby funkcjonują w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu. Realizuje pomoc środowiskową na rzecz osób starszych (emerytów i rencistów) samotnych i osób potrzebujących wsparcia. Zasady funkcjonowania domu określa regulamin. Do Klubu Seniora „Senior+" w 2022 roku uczęszczało 49 osób, którzy korzystają z różnych form animacji społecznej.

Oferta dotycząca dziennego pobytu skierowana jest do osób częściowo lub całkowicie wycofanych z aktywności, nie angażujących się w życie społeczności lokalnej.

Celem tej formy działalności jest:

1) przeciwdziałanie osamotnieniu,
2) pobudzenie aktywności życiowej osób starszych dotychczas nieaktywnych,
3) poprawa ich sytuacji życiowej.

Metody pracy z seniorami – głównie poprzez zajęcia grupowe:

1) warsztatowe w Klubie, z aktywnym udziałem seniorów np. karaoke, gry świetlicowe, animacje okolicznościowe jak przygotowywanie programów lub występów na wspólne spotkania typu Bal Seniora,

2) aktywne włączanie się w działania środowiska lokalnego np. pomoc gastronomiczna przy Biegach i akcjach charytatywnych.

Indywidualne zajęcia obejmują między innymi wdrażanie do zastosowania nowoczesnych środków komunikacji (korzystanie z telefonu komórkowego, Internetu, mediów społecznościowych, a także rozwój indywidualnych talentów np. muzycznych, rękodzielniczych, szycia na maszynie.

Wspólne wyjazdy na wycieczki np. Gdańsk, Toruń, oraz na basen termalny w Grudziądzu – bardzo motywują seniorów do angażowania się w działania Klubu, także te na rzecz środowiska lokalnego np. sadzenie łąki kwiatowej oraz wykonywanie dekoracji kwiatowych w pobliżu Klubu i nie tylko np. Żuławka Sztumska dba o Głaz Pamięci przy stawku.

Integracja wielopokoleniowa następuje także poprzez wspólne działania ze Świetlicami Wiejskimi np. podczas Zabawy Andrzejkowej w oddziale Klubu w Żuławce Sztumskiej.

Przykłady działań w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na wiek, pochodzenie i stan zdrowia:

1) Współudział w wydarzeniach okolicznościowych typu Dożynki Gminne – seniorzy wykonywali np. dekoracje przy drodze Osiedle Jasna – Dzierzgoń.
2) Udział seniorów w działaniach społeczno-kulturalnych np. Jarmarkach okolicznościowych (Wielkanocnym oraz Bożonarodzeniowym).
3) Wspólne działania w ramach różnych akcji np. „Bądź widoczny - noś odblaski", „Stop Przemocy" oraz akcentowanie w działaniu dni specjalnych np. Światowy Dzień Adopcji (na FB 9 listopada 2022 r.).
4) Specjalne wydarzenia integrujące wszystkich seniorów – nie tylko należących do Klubów np. „Bal Seniora" – zabawa taneczna z animacjami.
5) Integracja seniorów Wschodniego Powiśla – przyjazd zaprzyjaźnionych Klubów na integrację w stylu średniowiecznym Wzgórze Zamkowe w Dzierzgoniu oraz wyjazd naszych seniorów do Przezmarku na „Bal pod palmami".

Klub Seniora „Senior+" świadczy pomoc w zakresie:

1) terapii zajęciowej (indywidualnej lub grupowej),
2) działalności kulturalno-oświatowej,
3) działalności sportowo-rekreacyjnej,
4) działalności zdrowotnej,
5) działalności edukacyjnej

Dzienny Dom Pobytu „Senior+" jest Ośrodkiem Wsparcia Dziennego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu. Realizuje pomoc środowiskową na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych potrzebujących wsparcia.

Zadaniem Domu Seniora jest:

1) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
2) zaspokajanie u uczestników potrzeb towarzyskich, kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych,
3) stworzenie sprzyjających warunków dobrego współżycia osób korzystających z Dziennego Domu Pobytu,
4) pomoc we współdziałaniu z organizacjami i instytucjami społecznymi w celu zaspokojenia bieżących potrzeb uczestników,
5) fachowe poradnictwo i pomoc w rozwiązywaniu problemów,

6) udział w realizowanych projektach,
7) zapewnienie bezpieczeństwa.

W ciągu całego roku 2022 seniorzy uczestniczyli w następujących obszarach aktywności:

1) *Zajęciach grupowych*: treningach pamięci, zajęciach warsztatowych, wykładach, prelekcjach,
2) *Zajęciach ogólno-usprawniających*: zabawach ruchowych, ćwiczeniach oddechowych, gimnastyce ruchowej i usprawniającej zaburzone funkcje organizmu, ćwiczeniach z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego, spacery,
3) *Terapii opartej na słowie*: rozmowy, w tym wspierające i edukacyjne, pogadanki, dyskusje, wyrażania swoich myśli,
4) *Zajęciach świetlicowych*: gry w karty, gry planszowe, czytanie książek, wspólne rozwiązywanie krzyżówek, przeglądanie codziennej prasy, oglądanie programów telewizyjnych, oglądanie filmów na DVD,
5) *Muzykoterapii*: zajęciach relaksujących i stymulujących poprzez naukę i śpiewanie piosenek okolicznościowych, ludowych, biesiadnych, kościelnych, słuchanie muzyki w celu rozładowania emocji oraz rozwijania wyobraźni i poprawę samopoczucia,
6) *Ergoterapii*: terapia pracą, polegająca na angażowaniu uczestników domu z uwzględnieniem stanu zdrowia/ do pomocy w pracach porządkowych na zewnątrz budynku (zamiatanie, grabienie liści, pielenie w przyległym ogródku, sadzenie kwiatów), oraz wewnątrz budynku (porządkowanie materiałów do terapii zajęciowej, układanie materiałów w szafkach dbanie o wystrój domu, okolicznościowe dekorowanie pomieszczeń),
7) *Zajęciach w zakresie uspołeczniania i usamodzielniania się*: poznawaniu się nawzajem w celu lepszego funkcjonowania w grupie. Trening nawiązywaniu relacji, a także treningi czystości, trening samoobsługi,
8) *Zajęciach kulinarnych*: wypieki, robienie przetworów, soków, galaretek owocowych, itp.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Gminy Stary Dzierzgoń realizuje projekt pn. „Kolejny etap rozwoju usług społecznych w Gminie stary Dzierzgoń" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
W ramach powyższego projektów 2022 roku zostały pojęte następujące działania wspierające osoby niepełnosprawne:

1) działały dwa kluby: „Klub Senior+" w miejscowości Stary Dzierzgoń oraz Klub Seniora „Zdrówko" w miejscowości Przezmark, odbywały się zajęcia rehabilitacyjne dla uczestników,
2) zostały podjęte inicjatywy na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w organizacji imprez kulturalnych,

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu prowadzi Klub Seniora, który działa w ramach projektu pn. „Usługi społeczne szansą na pozytywną zmianę w Gminie Stary Targ". Uczestnikami jest 40 osób, w tym 11 niepełnosprawnych.
W ramach powyższego projektu przeprowadzana jest u 10 osób niepełnosprawnych w ich miejscach zamieszkania rehabilitacja.

6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich prowadzi Klub Seniora „Pozytywka", w ramach projektu „Centrum Integracji Usług Społecznych w Gminie

Mikołajki Pomorskie" w którym prowadzona jest integracja i aktywizacja społeczna dla 40 seniorów.

7. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w 2022 r. udzielił wsparcia lub powierzył realizację zadań publicznych następującym organizacjom pozarządowym działającym na rzecz osób niepełnosprawnych:

1) Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca" w Sztumie - nazwa zadania „Specjalistyczne usługi opiekuńcze wsparciem dla chorego z zaburzeniami psychicznymi" - kwota udzielonej dotacji wyniosła 230 880,00 zł (kwota wykorzystana 194 440,00 zł). Specjalistyczne usługi opiekuńcze są zadaniem zleconym gminie, cała kwota dotacji pochodziła ze środków przyznanych przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku. Celem zadania było zwiększenie samodzielności psychicznej, fizycznej oraz społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi w życiu codziennym.
2) Stowarzyszeniu „Do Życia przez Życie" przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Uśnicach - nazwa zadania „Prowadzenie na terenie Gminy Sztum Środowiskowego Domu Samopomocy w Czerninie dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących zaburzenia czynności psychicznych" - kwota udzielonej dotacji 505 664,88 zł (kwota wykorzystana 504 796,85 zł). Nadrzędnym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Czerninie jest zapewnienie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi, które mają trudności w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem.
3) Fundacji „Przystań" w Pogorzałej Wsi - nazwa zadania „Prowadzenie na terenie Miasta i Gminy Sztum Rodzinnego Domu Pomocy, świadczącego całodobowe usługi opiekuńcze i bytowe" – kwota udzielonej dotacji wyniosła 288 000,00 zł (kwota wykorzystana 282 712,89 zł). Głównym celem zadania było zapewnienie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych mieszkańcom Rodzinnego Domu Pomocy w Postolinie.
4) Parafii Rzymskokatolickiej Św. Anny w Sztumie – nazwa zadania „Zorganizowanie wigilii dla ok. 150 osób samotnych, bezdomnych, starszych, niepełnosprawnych i najuboższych mieszkańców Miasta i Gminy Sztum" – kwota udzielonej dotacji wyniosła 11.000,00 zł, która została w całości wykorzystana. Celem spotkania była integracja osób samotnych, bezdomnych, starszych, niepełnosprawnych i najuboższych mieszkańców miasta i gminy Sztum ze środowiskiem społecznym.
5) Polskiemu Związkowi Niewidomych Okręg Pomorski – nazwa zadania: „Międzynarodowy Dzień Białej Laski" - kwota udzielonej dotacji, która została w całości wykorzystana, wyniosła 2 000,00 zł. Celem zadania była integracja osób niewidomych i słabowidzących.
6) Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy Sztum – nazwa zadania - „Spotkanie opłatkowe" - kwota udzielonej dotacji wyniosła 2000,00 zł. Realizacja zadania polegała na organizacji spotkania opłatkowego, podczas którego możliwa była integracja osób starszych i niepełnosprawnych.

Ponadto od miesiąca grudnia 2020 roku realizowany jest partnerski projekt pn. „Siła Współpracy - rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Partnerstwo zawiązane pomiędzy Miastem i Gminą Sztum/Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sztumie, Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „DAR SERCA" oraz Spółdzielnią Socjalną „ISKRA" pozwoliło na objęcie kompleksowym wsparciem w okresie od grudnia 2020

roku do kwietnia 2023 roku osoby z terenu miasta i gminy Sztum, w tym rodziny, seniorów oraz osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. Osoby niepełnosprawne i niesamodzielne w ramach projektu w 2022 roku. otrzymały wsparcie w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Dodatkowo osoby te mogły skorzystać z indywidualnych konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z niepełnosprawnościami (prawnik, psycholog), a także wolontariatu opiekuńczego. Z kolei opiekunowie osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych skorzystali ze wsparcia w formie opieki wytchnieniowej, a także wzięli udział w warsztatach i grupach wsparcia. Zorganizowany został dla nich wyjazd integracyjny, w którym uczestniczyli wraz z rodzinami. Oprócz tego osoby te miały możliwość skorzystania z indywidualnego poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym w zakresie specjalistycznego poradnictwa dla osób z niepełnosprawnościami (prawnik, psycholog). W 2022 r. wsparcie w ramach projektu otrzymały łącznie 82 osoby, z czego 31 osób stanowiły osoby niepełnosprawne i niesamodzielne oraz ich opiekunowie.
W 2022 roku Miasto i Gmina Sztum pozyskało środki finansowe z Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025 na prowadzenie Klubu Senior+. Pozyskane środki pozwoliły na stworzenie bogatej oferty zajęć dla seniorów z terenu miasta i gminy Sztum polegającej na alternatywnych sposobach spędzania czasu wolnego oraz pobudzeniu wśród nich aktywności społecznej i edukacyjnej, tj. m.in. organizacja zajęć gimnastyczno-ruchowych (joga, fitness, taniec), zajęć manualnych z florystyki, warsztatów kulinarnych, wykładów tematycznych, spotkań autorskich, zajęć z psychologiem, zajęć z wykorzystaniem gier planszowych, a także umożliwienie seniorom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalno-oświatowych. W roku 2022 Klub dysponował 30 miejscami oraz uczęszczały do niego łącznie 62 osoby starsze. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówki wyniósł 126 697,95 zł, z czego pozyskane środki finansowe z Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025 stanowiły 51 207,91 zł. Realizacja zadania powierzona została Stowarzyszeniu na rzecz wspierania aktywności seniorów „LABUNTUR ANNI”.

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich realizował program pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w ramach którego wsparciem zostało objętych 10 osób niepełnosprawnych, zatrudnienie uzyskało dwóch asystentów wskazanych przez osoby niepełnosprawne, została podpisana umowa ze Spółdzielnią Socjalną na realizację tegoż wsparcia, skierowała trzech asystentów.

9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu zatrudniał asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej w ramach programu pn. „ Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”-edycja 2022.

10. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu miał zatrudnionego jednego asystenta osobistego, który wspierał 3 osoby niepełnosprawne.

11. Miejsko Ośrodek Pomocy w Dzierzgoniu realizował program pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022” realizowany był w ramach programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Celem programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników programu:

1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami; konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art.

62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ramach tego programu w 2022 r. 8 osób skorzystało z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu wydatkował kwotę 37 160 zł**.**

12. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie w 2022 roku w ramach projektu pn. „Siła Współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach RPO WP 2014-2020 wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej zostały objęte 4 osoby. Koszt ww. usług wyniósł 31 200 zł.

Ponadto w 2022 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie zrekrutował 29 osób niepełnosprawnych (w tym 1 dziecko), które zostały objęte wsparciem asystenta w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2022. Program realizowany był przez asystentów zatrudnionych przez MGOPS w Sztumie na umowę zlecenie, zgodnie ze wskazaniem uczestnika programu. Łącznie zrealizowanych zostało 7 291 godzin usług, na które wydatkowano kwotę 291 640,00 zł.

Wobec powyższego z usług asystencji łącznie w 2022 roku skorzystały 33 osoby.

Program Wyrównywania Różnic między Regionami III **–** realizowany jest głównie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 28.02.2022 r. złożyło w Oddziale Pomorskim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku Wystąpienie w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze D i F.

Przyznano dofinansowanie na realizację poniższych projektów w łącznej kwocie – **260 000,00 zł**:

1) Gmina Dzierzgoń pn. *„Zakup samochodu typu MIKROBUS do przewozu osób niepełnosprawnych do Dziennego Domu Pobytu w Dzierzgoniu"* w obszarze D.

2) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie pn.: „*Modernizacja dachu WTZ Dzierzgoń"* w obszarze F.

W dniu 29 września 2022 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim zostały zawarta umowa w przedmiotowej sprawie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 28.02.2022 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku Wniosek w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze B.

Przyznano dofinansowanie na realizację poniższych projektów w łącznej kwocie **22 430,64 zł:**

1) Powiatowy Urząd Pracy z/s w Dzierzgoniu pn. *„Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych przy budynku Powiatowego Urzędu Pracy z siedzibą w Dzierzgoniu".*

2) Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Sztumie pn. *„Przystosowanie łazienki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w budynku Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami"*

W dniu 07 listopada 2022 r. pomiędzy PFRON Oddziałem Pomorskim, a Powiatem Sztumskim została zawarta umowa w przedmiotowej sprawie
Powyższe projekty są w trakcie realizacji.
Ponadto w ramach powyższego programu w 2022 roku zakończyła się realizacja poniższych projektów na podstawie zawartych umów w 2021 roku:

1) Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie pn.: „*Bezpieczne WTZ – modernizacja obiektu”* w obszarze F,
   Koszt całkowity: **215 776,10 zł**
   Przyznane środki PFRON: **126 474,20 zł**
2) Miasto i Gmina Sztum pn.: *„ Budowa Szybu windowego z dźwigiem osobowym przy budynku Urzędu Miasta i Gminy Sztum”* w obszarze B.
   Koszt całkowity: **593 900,00 zł**
   Przyznane środki PFRON: **150 000,00 zł**

II. Rehabilitacja społeczna.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim poprzez:

1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, poprzez finansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zakres działań i wysokość wydatków w 2022 r. ujęto w poniższej tabeli.

Tab. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez PCPR w Sztumie.

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 1 320 696,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	673 296,-
2.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	647 400,-
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych*:* 160 175,-		
1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	178	X

2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	101	160 175,-
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 70 214,08		
1.	Złożone wnioski	31	328 276,28
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	19	70 214,08
	-z tego na bariery architektoniczne	14	55 814,08
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	1	1 000-
	-z tego na bariery techniczne	4	13 400,-
	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów*:* **258 599,90**		
1.	Złożone wnioski	543	537 055,48
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	520	258 599,90
	V Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 11 200,-		
1.	Złożone wnioski	13	73 180,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	8	11 200,-

Ogółem wykorzystane środki PFRON na realizacje zadań z zakresu rehabilitacji społecznej: **1 820 884,98 zł**

Zwroty niewykorzystanych środków PFRON:

dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: **30,42 zł**

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie nadal realizował program „Aktywny samorząd", adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.

Program finansowany jest ze środków PFRON.

Rodzaj finansowanych działań, wysokość wydatków oraz liczbę beneficjentów obrazuje tabela.

Tab. Działania w ramach programu „Aktywny samorząd".

Obszar		**Nazwa zadania**	**Wnioski zrealizowane**	**Kwota wydatkowana (zł)**

	MODUŁ I Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.			
A **Likwidacja bariery transportowej**		Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	**2**	**8 902,47**
		Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	**1**	**1 777,50**
		Zadanie 3 : pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	**0**	**0**
B **Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym** **zadania 1, 3 i 5 skierowane są do osób z różnymi rodzajami i stopniami niepełnosprawności*		Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	**8**	**45 671,98**
		Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	**0**	**0**
		Zadanie 3 : pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	**1**	**6 668,09**
		Zadanie 4: : pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	**1**	**4 000,00**
		Zadanie 5: utrzymanie sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego	**0**	**0**
C **Likwidacja barier w poruszaniu się**		Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	**0**	**0**

		Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	**1**	**2 800,00**
		Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	**2**	**43 200,00**
		Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości)	**1**	**5 600,00**
		Zadanie 5: Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	**0**	**0**
D **Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej**		Dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu lub innej tego typu opieki.	**3**	**5 891,70**
	MODUŁ II. Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym			
	1.	2. Opłata za naukę (czesne) lub za przeprowadzenie przewodu doktorskiego. 3. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia w przypadku znacznego lub umiarkowanego	**32**	**108 621,52**

		stopnia niepełnosprawności.		
		Razem moduł I i II	**52**	**233 133,26**

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością, stwarzanie tym osobom niezdolnym do podjęcia

pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie Powiatu Sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

1) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.
   Powiat Sztumski przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie WTZ w 2022 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: **74 811,00 zł**

   Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

2) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.
   Powiat Sztumski przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie WTZ w 2022 roku. Wysokość dotacji celowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: **71 933,00 zł**

   Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Sztumie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2022 r. zwołano dwa posiedzenia Rady (w tym jedno zdalnie z uwagi obecny stan zagrożenia epidemicznego i ograniczenia ryzyka zakażenia COVID 19 oraz okres letnio - wypoczynkowy) oraz Rada wydała pięć opinii. Głównym tematem spotkań było opiniowanie uchwał Rady i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy Zespól ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień zgodnych z przepisami o pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawania kart parkingowych i legitymacji osób niepełnosprawnych

Na podstawie porozumienia pomiędzy Powiatem Malborskim, a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2022 r. wyglądało następująco:

- 6427- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego **1196**,
- 5292- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **1007**,
- 1406- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **22**,
- 1131- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **173.**

III. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Działania w obszarze rehabilitacji zawodowej prowadzone są przez Powiatowy Urząd Pracy z/s w Dzierzgoniu. Źródłem finansowania są w głównej mierze środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Zakres działań i wysokość wydatków w 2022 r. ujęto w poniższej tabeli.

Tab. Rehabilitacja zawodowa – środki PFRON.

	VI. Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy: 69 837,60		
1.	Złożone wnioski	3	236 768,10
2.	Wypłacone dofinansowanie	1	69 837,60

W wyniku działań prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy z/s w Dzierzgoniu w 2022 r (finansowanych ze środków innych niż PFRON),:

1) 5 osób bezrobotnych uzyskało pracę po odbyciu staży,
2) udzielono dla 25 osób indywidualne porady zawodowe oraz dla 11 osób porad grupowych
3) 1 osoba otrzymała dotację na podjęcie działalności gospodarczej,
4) 3 osoby zatrudniono w ramach prac interwencyjnych,
5) 5 osób rozpoczęło staż

Zakład Aktywności Zawodowej „Pod dobrym aniołem” w Sztumie

Zakład Aktywności Zawodowej od 21 grudnia 2005 roku jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną powiatu sztumskiego. Od 01.01.2010 roku. działa jako samorządowy zakład budżetowy.

Zakład został stworzony jako pierwszy w województwie pomorskim w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych w stosunku do których orzeczono znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Kwota dotacji z Powiatu Sztumskiego na działalność zakładu w 2022 roku wyniosła **517 090,00 zł**

W 20022r. w Zakładzie było zatrudnionych 70 osób z niepełnosprawnością, w tym: 39 osób o stopniu znacznym i 31 osób o stopniu umiarkowanym.

W zakładzie opieką osoby niepełnosprawne objęte są wsparciem ze strony: lekarza rehabilitacji, pielęgniarki, terapeuty zajęciowego, psychologa i pracownika socjalnego.

IV. Wyrównywanie szans w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych.

Zadania edukacji w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami obejmują w szczególności:

1) wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością poprzez terapię pedagogiczną, psychologiczną i logopedyczną,
2) udzielanie kompleksowej pomocy dzieciom niepełnosprawnym i ich rodzinom w ramach zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dzieci,
3) wspieranie niepełnosprawnej młodzieży w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych,
4) zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością dostępu do edukacji na wszystkich szczeblach nauczania,
5) wspieranie niepełnosprawnej młodzieży i osób dorosłych w podejmowaniu edukacji na poziomie wyższym,
6) wspieranie działań z zakresu integracji, wyrównywania szans życiowych i przeciwdziałanie dyskryminacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sztumie ma w swoich kompetencjach wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz z problemami zdrowotnymi i niedostosowanej społecznie wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki oraz metod pracy.

W roku szkolnym 2021/2022 wydano 217 orzeczeń do kształcenia specjalnego, nauczania indywidualnego oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

Tab. Liczba wydanych orzeczeń w roku szkolnym 2021-2022

Rodzaj schorzenia	**2021/2022**
Niepełnosprawni intelektualnie stopniu lekkim	**49**
Niepełnosprawni intelektualnie w stopniu znacznym i umiarkowanym	**13**
Niesłyszący i słabosłyszący	**4**
Niewidomi i słabowidzący	**4**
Niepełnosprawności sprzężone	**14**
Autyzm, w tym Zespół Aspergera	**28**

Niepełnosprawność ruchowa z afazją	**20**
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	**6**
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	**2**
Wczesne wspomaganie rozwoju	**42**
Orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego	**35**
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego rocznego przystosowania przedszkolnego	**0**
Ogółem	**217**

2. We wszystkich placówkach oświatowych podległych powiatowi Sztumskiemu uczy się 178 osób z niepełnosprawnością intelektualną (stan na 30.09.2022 wg SIO):

1) Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze w Uśnicach i Kołozębiu – 145 osób
2) Szkoły ponadpodstawowe – 33 osób.

3. We wszystkich placówkach prowadzone było w 2022 r. doradztwo zawodowo – edukacyjne przez doradców zawodowych, jak również przez pedagogów szkolnych, specjalnych oraz psychologów.

4. Zespól Szkół w Dzierzgoniu brał udział w zajęciach organizowanych przez doradcę zawodowego z PUP w Sztumie z/s w Dzierzgoniu w ramach obchodów Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości.

5. Zespól Szkół w Sztumie zorganizował zajęcia tematyczne z udziałem uczniów klas ósmych szkół podstawowych, w ramach różnych działań wychowawczo- profilaktycznych, Dzień Otwarty Szkoły, Dni Profilaktyki, konkursy, Dzień Języków Obcych, Dzień przedmiotów matematyczno- przyrodniczych i inne.

6. SOSW w Uśnicach na podstawie podpisanego porozumienia z ZAZ w Sztumie odbywa systematyczne zajęcia praktyczne mające na celu doskonalenie kompetencji zawodowych. W praktykach biorą udział uczniowie klas PDP, posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Wszyscy uczniowie przechodzą szkolenia wstępne w zakresie BHP.

7. Uczniowie z klas PDP systematycznie odwiedzają także WTZ w Dzierzgoniu oraz w Ryjewie. Wizyty te połączone z zajęciami mają wskazać podopiecznym ośrodka i ich rodzicom dalsze możliwości wsparcia na różnych płaszczyznach. Ściśle współpracują także z ŚDS w Czerninie, organizując dni otwarte, a także wspólne warsztaty czy wyjazdy.

8. Placówki ponadpodstawowe prowadzą: licea, technika oraz branżowe szkoły I stopnia, które są dostępne również dla uczniów z niepełnosprawnościami, ponadto placówki obejmują uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego zajęciami rewalidacyjnymi, nauczaniem indywidualnym itp. zgodnie z wydanym orzeczeniem.

9. Ośrodki w Uśnicach i Kołozębiu zapewniają dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną dostęp do edukacji na najniższych szczeblach edukacji.

10. SOSW w Uśnicach prowadzi: przedszkole specjalne, szkołę podstawową specjalną oraz szkołę przyspasabiającą do pracy dla dzieci z upośledzeniem umiarkowanym lub znacznym i głębokim.
11. SOSW w Kołozębiu prowadzi: szkołę podstawową specjalną, branżową szkołę specjalną I stopnia dla uczniów z upośledzeniem lekkim.

12. W 2022 r. udało się pozyskać środki w wysokości **669 636,00 zł** (kwota na realizację zadań w okresie 13.04.2022 r. do 31.12.2026) na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem". SOSW w Uśnicach realizuje zadania wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu w zakresie wieloaspektowej i kompleksowej pomocy niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0 roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie. Kwota przyznana na realizację w/w zadań w roku 2022 – 118 800,00 zł, kwota wydatkowana 116 207,98 zł. W ramach w/w środków objęto wsparciem 29 dzieci, z którymi przeprowadzono 1129 godz. zajęć specjalistycznych.; liczba godz. przepracowanych z rodzicami = 47.
13. W placówka ponadpodstawowych odbywają się spotkania uczniów z przedstawicielami szkół wyższych i policealnych, uczniowie uczestniczą w dniach otwartych na uczelniach w szkołach policealnych itp.

14. Placówki ponadpodstawowe w roku ubiegłym na bieżąco realizowały zajęcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych – metody i formy pracy dostosowując do bieżących potrzeb uczniów. Przygotowywanie działań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, porady, konsultacje nauczycieli przedmiotów w ramach przygotowywania do egzaminów zewnętrznych. W ramach wyrównywania szans placówki brały udział w programie „Wyprawka szkolona 2022", który przewiduje zwrot środków za zakup podręczników dla uczniów
z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.
15. ZS w Dzierzgoniu w 2022 roku prowadził współpracę ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin w Dzierzgoniu (wróżby andrzejkowe, międzypokoleniowe czytanie, doraźny wolontariat); współpracę z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu (międzypokoleniowe czytanie); współpracę ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Uśnicach (Międzynarodowy Dzień Tolerancji z występem *Uśnickich Aniołów,* spotkanie integracyjno-mikołajkowe); zapewniał wsparcie psychologiczno - pedagogiczne uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz ich rodzicom; prowadził akcję: *Wkręć się w pomaganie, Podziel się z innymi.*

16. ZS w Sztumie organizował zajęcia o charakterze integracyjnym na różnych poziomach klas**,** wspólne wyjazdy do teatru. Odbywały się ponadto konsultacje psychologiczno- pedagogiczne w zakresie pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom jak również umożliwiono udział uczniom niepełnosprawnym w rekrutacji do mobilności zagranicznej edukacji.
17. W 2022 roku wychowankowie Ośrodka w Uśnicach brali udział w szeregu działań mających na celu integrację i wyrównywanie szans:
1) Udział w Kwidzyńskim Forum Teatralnym Szkolnictwa Specjalnego,
2) Praca w ramach wolontariatu - współpraca z SP nr 2. Dwa rajdy integracyjno-zimowy oraz wiosenny,
3) Udział w Światowym Dniu Tolerancji w ZS w Dzierzgoniu. Przedstawienie teatralne Uśnickich Aniołów na forum szkoły.

4) Udział w warsztatach na temat „Relacji bez przemocy” mających na celu zwiększenie świadomości dotyczącej tworzenia prawidłowych relacji rówieśniczych opartych na szacunku i tolerancji dla inności,
5) Integracyjne spotkania drużyny harcerskiej NS Uśnickie Wilki z harcerzami sztumskiego i kwidzyńskiego hufca,
6) Udział w wojewódzkich i ogólnopolskich konkursach plastycznych o różnej tematyce, które podnoszą kompetencje społeczne i emocjonalne naszych podopiecznych.
7) W ramach podpisanego porozumienia o współpracy z Muzeum Zamkowym w Malborku uczniowie brali udział w warsztatach na terenie zamku.

18. W 2022 roku wychowankowie SOSW w Kołozębiu uczestniczyli:
1) w biegach przełajowych w Nadleśnictwie Wilki dla SOSW Malbork, Uśnice, Barcice,
2) przystąpiono do projektu „Szkolny klub Mediacji”,
3) obchody Międzynarodowego Dnia Tolerancji.

19. Z uwagi na specyfikę placówek oświatowych kadra szkoli się systematycznie. W zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnością szkoliła się w zakresie pracy z uczniem z afazją oraz w zakresie pracy z uczniem z Zespołem Aspergera, nauczyciele podejmowali również studia podyplomowe z zakresu pracy z osobami ze spektrum autyzmu, wczesnego wspomagania dziecka, integracji sensorycznej.

Podnosili swoje kwalifikacje na kursach doskonalących z zakresu:
1) arteterapii
2) terapii dźwiękiem
3) terapii skoncentrowanej na rozwiązania
4) bajkoterapii jako metody terapeutycznej
5) zagadnień związanych z terapią dzieci z autyzmem
6) metody Dobrego Startu, stymulacji bazalnej, terapii śmiechem i zabawą
7) pozytywnej dyscypliny, terapii uważności

20. Placówki ponadpodstawowe realizują corocznie zadania i działania wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkół. Programy realizowane są przez wychowawców na zajęciach wychowawczych, zajęciach w-f oraz podczas spotkań ze specjalistami. Uczniowie pełnoletni ze wszystkich placówek naszego powiatu wzięli udział w wykładzie pigułka wiedzy z dojrzewania seksualnego i płciowego każdego z nas w ramach projektu *„O tym się nie mówi czego nie powiedzieli mi rodzice, a co przekażę córce i synowi”*

21. ZSZ w Barlewiczkach w ubiegłym roku zrealizował: programy edukacyjne *Znamię, znam je, Podstępne WZW*, *ARS – czyli jak dbać o miłość?*

22. ZS w Dzierzgoniu w 2022 r. zrealizował:
1) akcje profilaktyczne w okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia, Dnia Tolerancji, Światowego Dnia Walki z Depresją,
2) programy edukacyjne: *Podstępne WZW*, *Znamię! Znam je?, Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi,*
3) uczniowie brali udział w olimpiadzie międzyszkolnej dla uczniów szkół ponadpodstawowych na temat HIV i AIDS,
4) wraz z Radą Rodziców - Europejski Dzień Zdrowego Jedzenia i Gotowania,
5) pogadankę przeprowadzoną przez położną środowiskową.

23. ZS w Sztumie zrealizował zajęcia z promocji zdrowia - działania prozdrowotne w zakresie: Profilaktyki Czerniaka, profilaktyki WZW, profilaktyki raka piersi, Programu Poprawy

Zdrowia Psychicznego, profilaktyki wad postawy, wzroku, oraz uczniowie brali udział w olimpiadzie międzyszkolnej dla uczniów szkół ponadpodstawowych na temat HIV i AIDS.

24. W ubiegłym roku w Uśnicach odbył się:

1) Rodzinny Eko Piknik wraz z Festiwalem Zdrowia,
2) uczniowie wzięli tez udział w spotkaniu dotyczącym profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego pod nazwą,, *Trzymaj formę,,* zorganizowanemu dzięki współpracy z SP nr 2 oraz ZS Barlewiczki.. Wyjazd odbył się w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Depresją.
3) systematycznie też odbywają się prelekcje i pogadanki prowadzone przez szkolną pielęgniarkę, dotyczące profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego.

25. W 2022 roku w SOSW Kołozębiu odbyły się:

1) konkurs plastyczny pt.” Zdrowie odżywianie”,
2) konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia,
3) zajęcia praktyczne: przygotowanie z młodzieżą zdrowych przekąsek oraz smakołyków: tartinki, ciasta, ciasteczka,
4) zajęcia z psychologiem, pedagogiem poruszające tematy zdrowia psychicznego, bezpieczeństwa w sieci, uzależnień,
5) spotkanie z przedstawicielami policji pod hasłem „Bezpieczna młodość - bezpieczne wybory”,
6) spotkanie ze sportowcem zachęcające do zdrowego stylu życia i ukazujące rolę sporu w życiu młodego człowieka,
7) gry i zabawy sportowe na świeżym powietrzu - aktywne spędzanie czasu wolnego,
8) cykl zajęć o tanim i zdrowym odżywianiu - zasady tworzenia jadłospisu obfitującego w zdrową żywność,
9) dzień w szkole ze zdrowymi przekąskami i sokami pod hasłem „Zamień chipsy na owoce i warzywa”,
10) „Bezpieczne wakacje” – pogadanki na temat bezpiecznego spędzania czasu wolnego,
11) festyn z okazji Dnia Dziecka promujący aktywność ruchową,
12) udział w „Integracyjnym marszu po zdrowie”,
13) apel poruszający temat profilaktyki czerniaka - zapoznanie uczniów z czynnikami ryzyka, przyczynami oraz sposobami zapobiegania rozwoju choroby,
14) ponadto przygotowane zostały gazetki ścienne i dekoracje o tematyce prozdrowotnej.

26. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich w ramach działalności klubu Seniora „Pozytywka” w 2002 roku przeprowadził zajęcia z TIK, które były prowadzone przez dzieci z placówki Wsparcia Dziennego „Kuźnia Talentów” wraz z seniorami.

27. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu w 2022 rou dążył do integracji osób niepełnosprawnych z dziećmi, młodzieżą szkolną w celu likwidacji barier komunikacyjnych.

28. W ramach realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie na terenie Gminy Sztum Środowiskowego Domu Samopomocy w Czerninie dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących zaburzenia czynności psychicznych”, Stowarzyszenie „Do Życia przez Życie” działające przy Specjalnym Ośrodku Szkolno –Wychowawczym w Uśnicach podjęło następujące działania integrujące osoby niepełnosprawne z podmiotami środowiska lokalnego:

1) współpraca z MGOPS w Sztumie – udział podopiecznych w warsztatach organizowanych w ramach realizowanego projektu socjalnego pn. „~~nie~~RADZĘsobie” – rozwój zainteresowań, poszerzenie wiedzy o otaczającym świecie, integracja;
2) działalność społeczno-charytatywna - organizacja przez ŚDS w Czerninie zbiórki karmy na rzecz Malborskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Zwierząt “REKS”, w które włączone zostały dzieci i młodzież z Zespołu Szkół w Czerninie oraz z 4 Gromady Zuchowej

"Nadzwyczajnie Dzielne Smerfy" (kształtowanie systemu wartości oraz pozytywnych postaw społecznych, rozwijanie empatii);
3) współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w Uśnicach – wspólne zajęcia z wychowankami, spotkania, warsztaty oraz integracja;
4) Współpraca z okolicznymi Środowiskowymi Domami Samopomocy – integracja, poczucie przynależności.

V. Dostępność w zakresie rehabilitacji leczniczej i usprawniającej.

Główne zadania:

1) inicjowanie tworzenia instytucji wspierających osoby niepełnosprawne,
2) rozwój wypożyczalni sprzętu medycznorehabilitacyjnego,
3) zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
4) wspieranie rehabilitacji prowadzonej przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych,
5) rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych i teleopieki w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.

Wszystkie podmioty działające na terenie Powiatu Sztumskiego wspierają osoby niepełnosprawne w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej. Działania przez nie realizowane maja na celu wzmocnienie kompetencji społecznych, samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym. Obszary miejskie charakteryzują się większym dostępem do podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Należy poszerzać ofertę wsparcia na terenie gmin wiejskich.

Powiat Sztumski obejmuje 5 gmin, w tym 2 gminy miejskie i 3 wiejskie.

Ponieważ osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny często znajdują się w trudnym położeniu materialnym, a ich potrzeby niejednokrotnie są zwiększone w stosunku do osób zdrowych, celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób potrzebujących nie tylko finansowych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie rozpoczął realizację projektu (2021-2023) pn. „Rodzina najważniejsza – rozwój usług społecznych w powiecie Sztumskim" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – Działanie 06.02.. Usługi Społeczne: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Od początku realizacji projektu do dnia 31.12.2022 r. :

1) z bezpłatnej wypożyczalni sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego skorzystało 64 osoby niepełnosprawne,
2) 49 osoby niepełnosprawne zostały objęte wsparciem fizjoterapeuty w postaci prowadzonych zabiegów rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania uczestnika projektu,
3) 77 osoby niepełnosprawne zostały objęte wsparciem psychologicznym w miejscu zamieszkania uczestnika projektu,
4) 90 osób niepełnosprawnych wzięło udział w integracyjnym pikniku z elementami hipoterapii w miejscowości Krastudy.

2. Korpus Wsparcia Seniora to program, którego celem jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy Dzierzgoń, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość" mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych**.** Gmina Dzierzgoń / MOPS w 2022 r. otrzymała dotację celową na realizację działań przewidzianych w programie, w kwocie **32 000,00 zł.** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program w okresie od czerwca 2022 roku do grudnia **2022** roku. Łącznie wsparcie otrzymało **45** seniorów.

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

W 2022 r. wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych, wyniosły 107 875, zł.

Usługi opiekuńcze świadczone były na zlecenie przez Spółdzielnię Socjalną „ Sercem do do ludzi"

Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 23 osoby.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, wsparcie psychologiczno - pedagogiczne oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W ogólnej liczbie 23 osób korzystających z usług opiekuńczych, 1 osoby było zwolnione częściowo lub całkowicie z ponoszenia odpłatności w przypadku m.in.: długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności powodującej znaczny wzrost kosztów utrzymania, w tym wydatków związanych z leczeniem lub korzystania z co najmniej dwóch rodzajów usług. Ponadto osoby które były objęte pomocą w formie usług opiekuńczych uczestniczyło w zajęciach „Dziennego Domu Pobytu" zaspokajających ich dodatkowe potrzeby i oczekiwania poprzez zapewnienie raz dziennie jednego gorącego posiłku, nawiązania kontaktu z otoczeniem, możliwość korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego.

3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób je świadczących, warunki i tryb pobierania opłat określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.). Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2022 roku wynosił 40 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania zawodu. Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi posiadają co najmniej półroczny staż w jednej z następujących jednostek:

1) szpitalu psychiatrycznym,
2) jednostce organizacyjnej pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
3) placówce terapii lub placówce oświatowej, do której uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym,
4) ośrodku terapeutyczno – edukacyjno – wychowawczym,

5) zakładzie rehabilitacji,
6) innej jednostce, świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. W 2022 roku świadczone były przez 1 pielęgniarki dla 3 osób dorosłych. W 2022 r. wydatki związane ze świadczeniem usług specjalistycznych, wyniosły **155 360 zł.**

4. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2022 r. do ośrodka pomocy wpłynęło 4 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej. W wyniku przeprowadzonych postępowań wszystkie te osoby zostały skierowane do domu pomocy społecznej.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 18 osób. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł **788 296,55 zł.**

5. Stacja Socjalna Joannitów w Dzierzgoniu świadczy swoje usługi na rzecz mieszkańców miasta i gminy Dzierzgoń. W stacji zatrudniona jest 1 pielęgniarka. Osoby zgłaszające się do stacji mogą bezpłatnie skorzystać z pomocy oferowanej w placówce. W roku 2022 stacja objęła swoją pomocą bezpośrednio 721 osób oraz udzieliła porad telefonicznych dla 50 osób. W skład świadczonych usług placówki wchodzi głównie wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych typu: wózki inwalidzkie, balkoniki, chodziki, kule, laski, łóżka ortopedyczne, materace odleżynowe itp. W roku 2022 z wypożyczalni skorzystało 35 osób.

Wiele osób korzysta także z oferowanych przez stację materiałów opatrunkowych i higienicznych: pampersy, pielucho majtki, gaziki, opatrunki. W sumie wydanych zostało ok. 2948 opakowań.

6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Dzierzgoniu w 2022 roku umożliwiał osobom schorowanym, niepełnosprawnym dostęp do usług opiekuńczych.

7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Targu w 2022 roku objął odpłatnymi usługami opiekuńczymi 3 osoby niepełnosprawne oraz 10 osób niepełnosprawnych w ramach projektu „Usługi społeczne szansą na pozytywną zmianę w Gminie Stary Targ"

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich w roku 2022 ponosił odpłatność za pobyt 2 osób niepełnosprawnych w domu pomocy społecznej, 1 osoba korzystała ze wsparcia rodzinnego domu pomocy, 2 osoby korzystały ze wsparcia

Środowiskowego Domu Samopomocy, 1 osoba przebywała w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach Pomorskich realizował usługi opiekuńcze dla 2 osób niepełnosprawnych. Ponadto w ramach programu pn. „Korpus Wsparcia Seniorów" wsparciem zostało objętych 12 seniorów w weku 65 lat, dla których zostały zakupione opaski w ramach których świadczona była usługa teleopieki.
10. Od miesiąca grudnia 2017 roku funkcjonuje na terenie miasta i gminy Sztum Rodzinny Dom Pomocy świadczący całodobowo usługi opiekuńcze i bytowe dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie. RDP dysponuje 8 miejscami. W 2022 roku wsparcie w formie pobytu w ww. placówce łącznie otrzymało 10 osób, w tym 8 osób z terenu miasta i gminy Sztum w różnych okresach czasu oraz 2 osoby z innej gminy. Zadanie prowadzenia placówki zostało zlecone w 2022 roku Fundacji „Przystań" w Pogorzałej Wsi, która otrzymała dotację na przedmiotowy cel. Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówki wyniósł **210 712,89 zł.** Jednocześnie pozyskano w ramach Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy w 2022 roku środki finansowe, które częściowo pokryły ponoszone przez gminę wydatki, w łącznej kwocie **25 116,29 zł.**
11. Od marca 2014 roku na terenie miasta i gminy Sztum funkcjonuje Dzienny Ośrodek Wsparcia dla osób powyżej 60 roku życia. Od samego początku realizatorem ww. zadania jest Stowarzyszenie Pomocy Osobom Przewlekle Chorym „Dar Serca" w Sztumie. Seniorzy przebywający w Ośrodku uczestniczą w zajęciach zwiększających sprawność psychoruchową, rozwijają nowe pasje i zainteresowania. W 2022 roku w Dziennym Ośrodku Wsparcia przebywało 15 osób. Natomiast łączny koszt prowadzenia i utrzymania ww. placówki wyniósł **128 760,00 zł.**
12. Usługi opiekuńcze świadczone są osobom, które ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób. W 2022 roku MGOPS w Sztumie zapewnił usługi opiekuńcze 53 osobom, a ich koszt wyniósł **423 021 zł**. Ponadto MGOPS w Sztumie oferuje również wsparcie dla osób o szczególnych potrzebach, tj. specjalistyczne usługi opiekuńcze. W 2022 roku w ramach projektu pn. „Siła Współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa, wsparcie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych otrzymało 8 osób, zaś koszt wynagrodzenia specjalistów wyniósł **69 520,00 zł.**
13. Dodatkowym wsparciem dla osób o szczególnych potrzebach wynikających z posiadanego schorzenia lub niepełnosprawności są świadczone przez MGOPS w Sztumie specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi w 2022 roku świadczone były dla 13 osób na kwotę **197 764,00 zł.**
14. Od miesiąca listopada 2014 roku Miasto i Gmina Sztum, za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie, oferuje świadczenie usługi zapewniającej mieszkańcom miasta i gminy Sztum telefoniczną opiekę domową tzw. Teleopiekę zwaną również „Guzikiem Życia". Teleopieka polega na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyzywaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa osób starszych i osób z niepełnosprawnością w miejscu ich zamieszkania. W 2022 roku z usługi skorzystało 20 osób. Usługa świadczona była w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów", zaś jej łączny koszt wyniósł **19 990,15 zł.** Program realizowany był ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.
15. Ponadto, w ramach projektu pn. „Siła Współpracy – rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach RPO WP 2014-2020, seniorzy w 2022 roku mieli również

możliwość skorzystania z usługi całodobowego monitoringu w miejscu zamieszkania, tzw. Telemedycyny. W 2022 roku z Telemedycyny skorzystało 9 uczestników projektu. Wobec powyższego z usług zapewniających nowoczesną i innowacyjną opiekę łącznie w 2022 roku skorzystało 29 osób.

VI. Rozpowszechnianie wiedzy związanej z niepełnosprawnością oraz dostęp osób niepełnosprawnych do informacji.

Główne zadania w tym obszarze to:

1) inicjowanie tworzenia punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
2) dostosowanie stron internetowych jednostek organizacyjnych powiatu i gmin do potrzeb osób niepełnosprawnych,
3) opracowanie informatora, ulotek dla osób niepełnosprawnych na temat przysługujących im praw i uprawnień,
4) poradnictwo z zakresu ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,
5) zaangażowanie lokalnej prasy, mediów do współpracy w zakresie informacji skierowanej na problematykę osób niepełnosprawnych.

Działania podjęte w powyższym zakresie:

1. Udzielanie indywidualnych informacji w zakresie ulg i uprawnień przysługujących osobom z niepełnosprawnościami - pisemnie, telefonicznie oraz bezpośrednio w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie.

2. Wspieranie osób niepełnosprawnych w ich potrzebach i problemach, kierowanie do odpowiednich instytucji i organizacji pozarządowych, wskazywanie właściwego sposobu załatwienia sprawy, podejmowanie interwencji w sprawach indywidualnych;

3. Motywowanie osób zgłaszających się do Powiatowego Urzędu Pracy do podjęcia aktywności zawodowej oraz polecanie usług: doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, staży zawodowych oraz doradztwa prawnego, monitorowanie postępów klientów w tym zakresie.

4. Współpraca i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ich działań (wsparcie merytoryczne, mediacje z władzami powiatu i gmin w sprawach negocjowania lepszych warunków prowadzenia statutowej działalności, informowanie o możliwościach aplikowania o środki finansowe);

5. Doradztwo w zakresie zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wydarzeń organizowanych lub finansowanych z budżetu powiatu i gmin.

6. Zwiększenie dostępności informacji w mediach społecznościowych oraz stron internetowych.

7. W 2022 r. w ramach projektu pn. „Siła Współpracy - rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum" dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020 świadczone było wsparcie w formie wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnościami będących uczestnikami ww. projektu. W ramach realizacji ww. projektu wsparcie w środowisku na rzecz jego uczestników świadczyło 3 przeszkolonych w tym celu wolontariuszy.

8. W 2022 roku pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie solidaryzując się z osobami z Zespołem Downa przyłączyli się do obchodów Światowego

Dnia Zespołu Downa przypadającego 21 marca 2022 r. Tego dnia pracownicy ubrali kolorowe skarpetki nie do pary.

Podsumowanie

Aktualne przepisy prawa stwarzają znacznie większe możliwości kreowania polityki lokalnej poprzez nie tylko zadania ustawowe dotychczas realizowane, ale też przez realizację programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i zlecanie organizacjom pozarządowym zadań ze środków Funduszu. Wymienione w Programie kierunki działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Sztumskim mają charakter interdyscyplinarny. Niniejszy Program umożliwia podejmowanie różnorodnych pożytecznych inicjatyw na rzecz ograniczania skutków indywidualnych i społecznych niepełnosprawności, jak również zapobieganiu jej powstawaniu.

Pozostałe doświadczenia i wnioski z realizacji Programu pokrywają się z obserwacjami z lat ubiegłych, można zatem przytoczyć sformułowane w poprzednich sprawozdaniach postulaty:

1) dalsze zwiększanie ilości i jakości usług opiekuńczych i asystenckich w domach dla osób niesamodzielnych (w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, także przy wykorzystaniu środków zewnętrznych),
2) zwiększenie liczby miejsc w środowiskowych domach pomocy; zapewnianie miejsc opieki wytchnieniowej,
3) stworzenie większej liczby lokali przeznaczonych na mieszkania chronione, przeznaczone dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
4) zapewnienie większej puli mieszkań komunalnych przeznaczonych dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności; lokale powinny być w dobrym stanie technicznym, wyposażone we wszystkie niezbędne instalacje i dostępne dla osób z różnego rodzaju dysfunkcjami,
5) zachęcanie organizacji pozarządowych i osób fizycznych do tworzenia Rodzinnych Domów Pomocy,
6) wskazana jest kontynuacja wsparcia finansowego dla organizacji pozarządowych, szczególnie w zakresie prowadzenia przez nie rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętność samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
7) w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami istotne jest wspieranie, organizowanie i promowanie działań o charakterze kulturalnym z zachowaniem dostępu dla osób z niepełnosprawnościami,
8) W ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych należy zachęcać pracodawców do zwiększania liczby miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.